Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

16. detsember 2020 *

Sisukord

Õiguslik raamistik 12

Protokoll nr 14 12

ESM leping 12

Euroopa Ülemkogu 13. detsembri 1997. aasta resolutsioon 14

Otsus 2013/236 14

Eurorühma 25. märtsi 2013. aasta avaldus 14

Küprose õigus 15

Vaidluste taust 16

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsused 18

Menetlus ja poolte nõuded Euroopa Kohtus 18

Kohtuasjad C-597/18 P ja C-598/18 P 19

Kohtuasjad C-603/18 P ja C-604/18 P 19

Menetluse suulise osa uuendamise taotlus 20

Nõukogu apellatsioonkaebused kohtuasjades C-597/18 P ja C-598/18 P 21

Poolte argumendid 21

Euroopa Kohtu hinnang 23

Nõukogu vastuapellatsioonkaebused kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P 25

Poolte argumendid 25

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Euroopa Kohtu hinnang 26

Apellantide apellatsioonkaebused kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P 28

Esimene väide 28

Poolte argumendid 28

Euroopa Kohtu hinnang 28

Teine kuni neljas väide 28

Poolte argumendid 28

Euroopa Kohtu hinnang 29

Viies väide 30

Poolte argumendid 30

Euroopa Kohtu hinnang 31

Kuues väide 31

Poolte argumendid 31

Euroopa Kohtu hinnang 33

Seitsmes väide 35

Poolte argumendid 35

Euroopa Kohtu hinnang 35

Kaheksas väide 36

Poolte argumendid 36

Euroopa Kohtu hinnang 37

Hagid Üldkohtus 40

Kohtukulud 40

Apellatsioonkaebus – Majandus- ja rahapoliitika – Küprose Vabariigi stabiilsustoetuse programm – Küprose võla restruktureerimine – Küprose Vabariigi Keskpanga taotlusel tehtud Euroopa Keskpanga (EKP) nõukogu otsus erakorralise likviidsusabi andmise kohta – Eurorühma 2013. aasta 25. märtsi, 12. aprilli, 13. mai ja 13. septembri avaldused – Otsus 2013/236/EL – Küprose Vabariigi ja Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) vahel sõlmitud konkreetsete majanduspoliitiliste tingimuste vastastikuse mõistmise memorandum – Omandiõigus – Õiguspärase ootuse kaitse põhimõte – Võrdne kohtlemine – Euroopa Liidu lepinguväline vastutus

Liidetud kohtuasjades C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P ja C-604/18 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel esitatud neli apellatsioonkaebust, mis on esitatud 21. septembril 2018 (kohtuasjad C-597/18 P ja C-598/18 P) ja 24. septembril 2018 (kohtuasjad C-603/18 P ja C-604/18 P),

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: A. de Gregorio Merino, I. Gurov ja E. Chatziioakeimidou,

apellant (C-597/18 P),

keda toetab:

Soome Vabariik, esindajad: S. Hartikainen ja J. Heliskoski,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses (C-597/18 P),

teised pooled:

Dr. K. Chrysostomides & Co. LLC, asukoht Nikosia (Küpros),

Agroton plc, asukoht Nikosia,

Joanna Andreou, elukoht Kato Pyrgos (Küpros),

Kyriaki Andreou, elukoht Kato Pyrgos,

Bundeena Holding plc, asukoht Nikosia,

Henrietta Jindra Burton, elukoht London (Ühendkuningriik),

C & O Service & Investment Ltd, asukoht Nikosia,

C. G. Christofides Industrial Ltd, asukoht Nikosia,

Phidias Christodoulou, elukoht Nikosia,

Georgia Phanou-Christodoulou, elukoht Nikosia,

Christakis Christofides, esindaja: tema testamenditäitja,

Theano Chrysafi, elukoht Nikosia,

Andreas Chrysafis, elukoht Nikosia,

Dionysios Chrysostomides, elukoht Nikosia,

Eleni K. Chrysostomides, elukoht Nikosia,

Eleni D. Chrysostomides, elukoht Nikosia,

D & C Construction and Development Ltd, asukoht Nikosia,

Chrystalla Dekatris, elukoht Nikosia,

Constantinos Dekatris, elukoht Nikosia,

Dr. K. Chrysostomides and Co., asukoht Nikosia,

Emily Dragoumi, elukoht Nikosia,

Parthenopi Dragoumi, elukoht Nikosia,

James Droushiotis, elukoht Nikosia,

Eastvale Finance Ltd, asukoht Nikosia,

Nicos Eliades, elukoht Nikosia,

Tereza Eliades, elukoht Nikosia,

Goodway Alliance Ltd, asukoht Nikosia,

Christos Hadjimarkos, elukoht Johannesburg (Lõuna-Aafrika),

Johnson Cyprus Employees Provident Fund, asukoht Nikosia,

Kalia Georgiou LLC, asukoht Limassol (Küpros),

Komposit Ltd, asukoht Tortola (Briti Neitsisaared),

Platon M. Kyriakides, elukoht Nikosia,

L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, asukoht Nikosia,

Lois Builders Ltd, asukoht Nikosia,

Athena Mavronicola-Droushiotis, elukoht Nikosia,

Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, asukoht Nikosia,

Neita International Inc., asukoht Mahe (Seišellid),

Sophia Nicolatos, elukoht Limassol,

Paris & Barcelona Ltd, asukoht Tortola,

Louiza Patsiou, elukoht Larnaca (Küpros),

Probus Mare Marine Ltd, asukoht Nikosia,

Provident Fund of the Employees of Osel Ltd, asukoht Nikosia,

R.A. M. Oil Cyprus Ltd, asukoht Nikosia,

Steelway Alliance Ltd, asukoht Hongkong (Hiina),

Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, asukoht Nikosia,

The Cyprus Phassouri Estates Ltd, asukoht Limassol,

The Prnses Ltd, asukoht Nikosia,

Christos Tsimon, elukoht Nikosia,

Nafsika Tsimon, elukoht Nikosia,

Unienergy Holdings Ltd, asukoht Nikosia,

Julia Justine Jane Woods, elukoht Paphos (Küpros),

esindaja: *barrister* P. Tridimas,

hagejad esimeses kohtuastmes (C-597/18 P),

Euroopa Liit, esindaja: Euroopa Komisjon,

Euroopa Komisjon, esindajad: L. Flynn, J.-P. Keppenne ja T. Maxian Rusche,

Euroopa Keskpank (EKP), esindajad: M. O. Szablewska ja K. Laurinavičius, keda abistas *Rechtsanwalt* H.-G. Kamann, ning hiljem K. Laurinavičius, G. Várhelyi ja O. Heinz, keda abistas *Rechtsanwalt* H.-G. Kamann,

eurorühm, esindaja: Euroopa Liidu Nõukogu,

kostjad esimeses kohtuastmes (C-597/18 P),

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: A. de Gregorio Merino, I. Gurov ja E. Chatziioakeimidou,

apellant (C-598/18 P),

keda toetab:

Soome Vabariik, esindajad: S. Hartikainen ja J. Heliskoski,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses (C-598/18 P),

teised pooled:

Eleni Pavlikka Bourdouvali, elukoht Meneou (Küpros),

Georgios Bourdouvalis, elukoht Meneou,

Nikolina Bourdouvali, elukoht Meneou,

Coal Energy Trading Ltd, asukoht Road Town (Briti Neitsisaared),

Christos Christofi, elukoht Larnaca,

Elisavet Christofi, elukoht Larnaca,

Athanasia Chrysostomou, elukoht Paphos,

Sofoklis Chrysostomou, elukoht Paphos,

Clearlining Ltd, asukoht Road Town,

Alan Dimant, elukoht Herzelia (Iisrael),

Dodoni Ependyseis Chartofylakou Dimosia Etaireia Ltd, asukoht Nikosia,

Dtek Holdings Ltd, asukoht Nikosia,

Dtek Trading Ltd, asukoht Nikosia,

Elma Holdings pcl, asukoht Nikosia,

Elma Properties & Investments pcl, asukoht Nikosia,

Agrippinoulla Fragkoudi, elukoht Nikosia,

Dimitrios Fragkoudis, elukoht Nikosia,

Frontal Investments Ltd, asukoht Limassol,

Costas Gavrielides, elukoht Mammari (Küpros),

Eleni Harou, elukoht Nea Penteli (Kreeka),

Theodora Hasapopoullou, elukoht Nikosia,

Gladys Iasonos, elukoht Larnaca,

Georgios Iasonos, elukoht Larnaca,

Jupiter Portfolio Investments pcl, asukoht Nikosia,

George Karkousi, elukoht Canterbury (Austraalia),

Lend & Seaserve Ltd, asukoht Road Town,

Liberty Life Insurance pcl, asukoht Nikosia,

Michail P. Michailidis Ltd, asukoht Nikosia,

Michalakis Michaelides, elukoht Nikosia,

Rena Michael Michaelidou, elukoht Nikosia,

Akis Micromatis, elukoht Nikosia,

Erginos Micromatis, elukoht Nikosia,

Harinos Micromatis, elukoht Nikosia,

Alvinos Micromatis, elukoht Nikosia,

Plotinos Micromatis, elukoht Nikosia,

Nertera Investments Ltd, asukoht Nikosia,

Andros Nicolaides, elukoht Nikosia,

Melina Nicolaides, elukoht Nikosia,

Ero Nicolaidou, elukoht Nikosia,

Aris Panagiotopoulos, elukoht Nea Penteli,

Nikolitsa Panagiotopoulou, elukoht Nea Penteli,

Lambros Panayiotides, elukoht Nikosia,

Ersi Papaefthymiou, elukoht Larnaca,

Kostas Papaefthymiou, elukoht Larnaca,

Restful Time Co., asukoht Wilmington (Ameerika Ühendriigid),

Alexandros Rodopoulos, elukoht Ateena (Kreeka),

Seatec Marine Services Ltd, asukoht Limassol,

Sofoklis Chrisostomou & Yioí Ltd, asukoht Paphos,

Marinos C. Soteriou, elukoht Nikosia,

Sparotin Ltd, asukoht Nikosia,

Miranda Tanou, elukoht Nikosia,

Myria Tanou, elukoht Nikosia,

esindajad: *barrister* P. Tridimas ja *dikigoros* K. Chrysostomides,

hagejad esimeses kohtuastmes (C-598/18 P),

Euroopa Liit, esindaja: Euroopa Komisjon,

Euroopa Komisjon, esindajad: L. Flynn, J.-P. Keppenne ja T. Maxian Rusche,

Euroopa Keskpank (EKP), esindajad: M. O. Szablewska ja K. Laurinavičius, keda abistas *Rechtsanwalt* H.-G. Kamann,

eurorühm, esindaja: Euroopa Liidu Nõukogu,

kostjad esimeses kohtuastmes (C-598/18 P),

D^r. K. Chrysostomides & Co. LLC, asukoht Nikosia,

Agroton plc, asukoht Nikosia,

Joanna Andreou, elukoht Kato Pyrgos (Küpros),

Kyriaki Andreou, elukoht Kato Pyrgos,

Henrietta Jindra Burton, elukoht London,

C & O Service & Investment Ltd, asukoht Nikosia,

C. G. Christofides Industrial Ltd, asukoht Nikosia,

Christakis Christofides, esindaja: tema testamenditäitja,

Theano Chrysafi, elukoht Nikosia,

Andreas Chrysafis, elukoht Nikosia,

Dionysios Chrysostomides, elukoht Nikosia,

Eleni K. Chrysostomides, elukoht Nikosia,

Eleni D. Chrysostomides, elukoht Nikosia,

D & C Construction and Development Ltd, asukoht Nikosia,

Chrystalla Dekatris, elukoht Nikosia,

Constantinos Dekatris, elukoht Nikosia,

D^r^. K. Chrysostomides and Co., asukoht Nikosia,

Emily Dragoumi, elukoht Nikosia,

Parthenopi Dragoumi, elukoht Nikosia,

Eastvale Finance Ltd, asukoht Nikosia,

Nicos Eliades, elukoht Nikosia,

Tereza Eliades, elukoht Nikosia,

Goodway Alliance Ltd, asukoht Hongkong,

Christos Hadjimarkos, elukoht Johannesburg,

Johnson Cyprus Employees Provident Fund, asukoht Nikosia,

L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, asukoht Nikosia,

Lois Builders Ltd, asukoht Nikosia,

Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, asukoht Nikosia,

Neita International, Inc., asukoht Mahé,

Paris & Barcelona Ltd, asukoht Tortola,

Provident Fund of the Employees of Osel Ltd, asukoht Nikosia,

R.A. M. Oil Cyprus Ltd, asukoht Nikosia,

Steelway Alliance Ltd, asukoht Hongkong,

Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, asukoht Nikosia,

The Cyprus Phassouri Estates Ltd, asukoht Limassol,

Christos Tsimon, elukoht Nikosia,

Nafsika Tsimon, elukoht Nikosia,

Julia Justine Jane Woods, elukoht Paphos,

esindaja: *barrister* P. Tridimas (C-603/18 P),

ning

Eleni Pavlikka Bourdouvali, elukoht Meneou,

Georgios Bourdouvalis, elukoht Meneou,

Nikolina Bourdouvali, elukoht Meneou,

Christos Christofi, elukoht Larnaca,

Elisavet Christofi, elukoht Larnaca,

Clearlining Ltd, asukoht Road Town,

Dtek Holding Ltd, asukoht Nikosia,

Dtek Trading Ltd, asukoht Nikosia,

Agrippinoulla Fragkoudi, elukoht Nikosia,

Dimitrios Fragkoudis, elukoht Nikosia,

Frontal Investments Ltd, asukoht Limassol,

Costas Gavrielides, elukoht Mammari,

Eleni Harou, elukoht Nea Penteli,

Theodora Hasapopoullou, elukoht Nikosia,

Gladys Iasonos, elukoht Larnaca,

Georgios Iasonos, elukoht Larnaca,

George Karkousi, elukoht Canterbury,

Lend & Seaserve Ltd, asukoht Road Town,

Michail P. Michailidis Ltd, asukoht Nikosia,

Michalakis Michaelides, elukoht Nikosia,

Rena Michael Michaelidou, elukoht Nikosia,

Andros Nicolaides, elukoht Nikosia,

Melina Nicolaides, elukoht Nikosia,

Ero Nicolaidou, elukoht Nikosia,

Aris Panagiotopoulos, elukoht Nea Penteli,

Nikolitsa Panagiotopoulou, elukoht Nea Penteli,

Alexandros Rodopoulos, elukoht Ateena,

Seatec Marine Services Ltd, asukoht Limassol,

Marinos C. Soteriou, elukoht Nikosia,

esindajad: *barrister* P. Tridimas ja *dikigoros* K. Chrysostomides (C-604/18 P),

apellandid,

teised pooled:

Euroopa Liit, esindaja: Euroopa Komisjon,

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: E. Chatziioakeimidou, A. de Gregorio Merino ja I. Gurov,

Euroopa Komisjon, esindajad: L. Flynn, J.-P. Keppenne ja T. Maxian Rusche,

Euroopa Keskpank (EKP), esindajad: M. O. Szablewska ja K. Laurinavičius, keda abistas *Rechtsanwalt* H.-G. Kamann,

eurorühm, esindaja: Euroopa Liidu Nõukogu,

kostjad esimeses kohtuastmes (C-603/18 P ja C-604/18 P),

Soome Vabariik, esindajad: S. Hartikainen ja J. Heliskoski,

Euroopa Liidu Nõukogu nõuete toetuseks menetlusse astuja apellatsioonimenetluses (C-603/18 P ja C-604/18 P),

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident R. Silva de Lapuerta, kodade presidendid A. Arabadjiev (ettekandja), A. Prechal, M. Vilaras, M. Ilešič, L. Bay Larsen ja A. Kumin, kohtunikud E. Juhász, S. Rodin, F. Biltgen, I. Jarukaitis ja N. Jääskinen,

kohtujurist: G. Pitruzzella,

kohtusekretär: ametnik M. Longar,

arvestades kirjalikku menetlust ja 25. veebruari 2020. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 28. mai 2020. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Kohtuasjades C-597/18 P ja C-598/18 P esitatud apellatsioonkaebustes palub Euroopa Liidu Nõukogu, et tühistataks Euroopa Liidu Üldkohtu 13. juuli 2018. aasta kohtuotsus K. Chrysostomides & Co. jt *vs.* nõukogu jt (T-680/13, edaspidi „esimene vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2018:486) ja 13. juuli 2018. aasta kohtuotsus Bourdouvali jt *vs.* nõukogu jt (T-786/14, edaspidi „teine vaidlustatud kohtuotsus“, ei avaldata, EU:T:2018:487) (edaspidi koos „vaidlustatud kohtuotsused“) osas, milles jäeti rahuldamata vastuvõetamatuse vastuväited, mille ta esitas seoses hagidega, mille olid eurorühma vastu esitanud esimese kohtuastme hagejad kohtuasjades C-597/18 P ja C-598/18 P.

2 Oma apellatsioonkaebustes paluvad D[r]. K. Chrysostomides & Co. LLC, Agroton plc, Joanna ja Kyriaki Andreou, Henrietta Jindra Burton, C & O Service & Investment Ltd, C. G. Christofides Industrial Ltd, Christakis Christofides, Theano Chrysafi, Andreas Chrysafis, Dionysios Chrysostomides, Eleni K. ja Eleni D. Chrysostomides, D & C Construction and Development Ltd, Chrystalla Dekatris, Constantinos Dekatris, D[r]. K. Chrysostomides and Co., Emily Dragoumi, Parthenopi Dragoumi, Eastvale Finance Ltd, Nicos Eliades, Tereza Eliades, Goodway Alliance Ltd, Christos Hadjimarkos, Johnson Cyprus Employees Provident Fund, L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, Lois Builders Ltd, Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, Neita International, Inc., Paris & Barcelona Ltd, Provident Fund of the Employees of Osel Ltd, R.A. M. Oil Cyprus Ltd, Steelway Alliance Ltd, Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, The Cyprus Phassouri Estates Ltd, Christos Tsimon, Nafsika Tsimon ja Julia Justine Jane Woods, kes on apellandid kohtuasjas C-603/18 P, ning Eleni Pavlikka Bourdouvali, Georgios Bourdouvalis, Nikolina Bourdouvali, Christos Christofi, Elisavet Christofi, Clearlining Ltd, Dtek Holding Ltd, Dtek Trading Ltd, Agrippinoulla Fragkoudi, Dimitrios Fragkoudis, Frontal Investments Ltd, Costas Gavrielides, Eleni Harou, Theodora Hasapopoullou, Gladys Iasonos, Georgios Iasonos, George Karkousi, Lend & Seaserve Ltd, Michail P. Michailidis Ltd, Michalakis Michaelides, Rena Michael Michaelidou, Andros Nicolaides, Melina Nicolaides, Ero Nicolaidou, Aris Panagiotopoulos, Nikolitsa Panagiotopoulou, Alexandros Rodopoulos, Seatec Marine Services Ltd ja Marinos C. Soteriou, kes on apellandid kohtuasjas C-604/18 P (edaspidi koos „apellandid“), vastavalt esimese vaidlustatud kohtuotsuse ja teise vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist.

3 Nõukogu palub kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P esitatud vastuapellatsioonkaebustes tühistada vaidlustatud kohtuotsuste osad, milles Üldkohus lükkas tagasi tema vastuvõetamatuse vastuväited seoses apellantide hagidega nõukogu 25. aprilli 2013. aasta otsuse 2013/236/EL, mis on adresseeritud Küprosele ning käsitleb spetsiifilisi finantsstabiilsuse ja jätkusuutliku majanduskasvu taastamise meetmeid (ELT 2013, L 141, lk 32), artikli 2 lõike 6 punkti b peale.

Õiguslik raamistik

Protokoll nr 14

4 EL lepingule ja EL toimimise lepingule lisatud protokolli (nr 14) eurorühma kohta (edaspidi „protokoll nr 14“) artikkel 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Eurot kasutavate liikmesriikide ministrid tulevad kokku mitteametlikult. Sellised kohtumised leiavad vajaduse korral aset selleks, et arutada küsimusi, mis on seotud nende ühise vastutusega ühisraha suhtes. Koosolekutel osaleb [Euroopa] [K]omisjon. Euroopa Keskpank [(EKP)] kutsutakse osalema neil kohtumistel, mille korraldavad eurot kasutavate liikmesriikide rahandusküsimuste eest vastutavate ministrite ja komisjoni esindajad.“

5 Selle protokolli artikkel 2 näeb ette:

„Eurot kasutavate liikmesriikide ministrid valivad asjaomaste liikmesriikide häälteenamusega kaheks ja pooleks aastaks esimehe.“

ESM leping

6 2. veebruaril 2012 sõlmiti Brüsselis Belgia Kuningriigi, Saksamaa Liitvabariigi, Eesti Vabariigi, Iirimaa, Kreeka Vabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi, Küprose Vabariigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Malta Vabariigi, Madalmaade Kuningriigi, Austria Vabariigi, Portugali Vabariigi, Sloveenia Vabariigi, Slovaki Vabariigi ja Soome Vabariigi vahel Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamisleping (edaspidi „ESMi asutamisleping“). See asutamisleping jõustus 27. septembril 2012.

7 ESMi asutamislepingu põhjendus 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Euroopa Ülemkogu leppis 17. detsembril 2010 kokku, et euroala liikmesriigid peaksid looma alalise stabiilsusmehhanismi. Euroopa stabiilsusmehhanism (ESM) hakkab täitma Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi (EFSF) ja Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi (EFSM) praeguseid ülesandeid, andes vajaduse korral euroala liikmesriikidele finantsabi.“

8 Nimetatud asutamislepingu artiklite 1 ja 2 ning artikli 32 lõike 2 kohaselt asutavad lepinguosalised, st liikmesriigid, mille rahaühik on euro (edaspidi „euroala riigid“), omavahel rahvusvahelise finantseerimisasutuse ESM.

9 Sama asutamislepingu artiklis 3 on märgitud:

„ESMi eesmärk on mobiliseerida vahendeid ja anda rangetel tingimustel, mis on asjakohased asjaomase finantsabi andmise vahendi puhul, stabiilsustoetust ESMi liikmetele, kes on tõsistes rahalistes raskustes või kellel on oht sellistesse raskustesse sattuda, kui see on hädavajalik kogu euroala ja selle liikmesriikide finantsstabiilsuse tagamiseks. Sellega seoses on ESMil õigus kaasata vahendeid, andes välja finantsinstrumente või sõlmides ESMi liikmetega, finantseerimisasutustega või kolmandate isikutega rahalisi või muid kokkuleppeid või tehinguid.“

10 Selle asutamislepingu artikli 4 lõige 1 sätestab:

„ESMil on juhatajate nõukogu ja direktorite nõukogu, samuti tegevdirektor ja teised vajalikuks peetavad töötajad.“

11 ESMi asutamislepingu artikli 5 lõige 3 näeb ette, et „[m]ajandus- ja rahandusküsimuste eest vastutav Euroopa Komisjoni liige ning EKP president, samuti [e]urorühma esimees (kui ta ei ole esimees või juhatajate nõukogu liige), võivad osaleda [ESMi] juhatajate koosolekutel vaatlejana“.

12 Selle asutamislepingu artiklis 12 on määratletud stabiilsustoetuse andmise põhimõtted ja selle lõikes 1 on sätestatud:

„ESM võib anda oma liikmele stabiilsustoetust rangetel tingimustel, mis on asjakohased asjaomase finantsabi andmise vahendi puhul, kui see on hädavajalik kogu euroala ja selle liikmesriikide finantsstabiilsuse tagamiseks. Need tingimused võivad hõlmata eri tingimusi alates makromajanduslikust kohandamisprogrammist kuni abi saamise eelnevalt kehtestatud tingimuste pideva järgimiseni.“

13 ESMi liikmele stabiilsustoetuse andmise korda on kirjeldatud ESMi asutamislepingu artiklis 13 järgmiselt:

„1. ESMi liige võib esitada stabiilsustoetuse taotluse juhatajate nõukogu esimehele. Sellises taotluses märgitakse kavandatav(ad) finantsabi vahend(id). […]

2. ESMi liikme taotluse ja lõikes 1 osutatud hindamise alusel võib juhatajate nõukogu põhimõtteliselt otsustada anda asjaomasele ESMi liikmele stabiilsustoetust finantsabi vormis.

3. Kui lõike 2 kohane otsus võetakse vastu, volitab juhatajate nõukogu [komisjoni] pidama (koostöös EKPga ja võimaluse korral koos [Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF)]) asjaomase ESMi liikmega läbirääkimisi vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimiseks, millega määratakse üksikasjalikult kindlaks finantsabiga seotud tingimused. Vastastikuse mõistmise memorandumi sisu vastab asjaomaste puuduste tõsidusele ja finantsabi andmise vahendile. Samal ajal koostab ESMi tegevdirektor finantsabi andmise lepingu ettepaneku (mis hõlmab finants- ja muid tingimusi ning vahendite valikut), mis esitatakse vastuvõtmiseks juhatajate nõukogule.

Vastastikuse mõistmise memorandum on täielikult kooskõlas ELi toimimise lepinguga ette nähtud majanduspoliitika koordineerimise meetmetega, eelkõige Euroopa Liidu õigusaktidega, sealhulgas asjaomasele ESMi liikmele adresseeritud arvamuse, hoiatuse, soovituse või otsusega.

4. Komisjon kirjutab ESMi nimel alla vastastikuse mõistmise memorandumile, tingimusel, et eelnevalt on täidetud lõikes 3 sätestatud tingimused ja memorandumi on eelnevalt heaks kiitnud juhatajate nõukogu.

5. Juhatajate nõukogu kiidab heaks finantsabi andmise lepingu, milles on üksikasjalikult sätestatud antava stabiilsustoetuse finantsaspektid ja vajaduse korral abi esimese osa väljamaksmise kord.

[…]

7. Komisjon (koostöös EKPga ja võimaluse korral koos IMFiga) kontrollib finantsabiga seotud tingimuste täitmist.“

Euroopa Ülemkogu 13. detsembri 1997. aasta resolutsioon

14 Euroopa Ülemkogu 13. detsembri 1997. aasta resolutsiooni majanduspoliitika kooskõlastamise kohta majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis ning EÜ asutamislepingu artiklite 109 ja 109b kohta (EÜT 1998, C 35, lk 1; edaspidi „Euroopa Ülemkogu 13. detsembri 1997. aasta resolutsioon“) punkt 6 näeb muu hulgas ette:

„[Euroala riikide] ministrid võivad kokku tulla mitteametlikult, et arutada küsimusi, mis on seotud nende ühise vastutusega ühisraha suhtes. Komisjon ja vajaduse korral [EKP] kutsutakse koosolekutel osalema.“ [mitteametlik tõlge]

Otsus 2013/236

15 Otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punkt b on sõnastatud järgnevalt:

„Küpros[e Vabariik] jätkab oma pangandussektori usaldusväärsuse taastamiseks pangandussektori põhjalikku reformimist ja restruktureerimist ning tugevdab elujõulisi pankasid, taastades nende kapitali, parandades nende likviidsusega seotud olukorda ja tugevdades nende üle tehtavat järelevalvet. Programmiga nähakse ette järgmised meetmed ja tulemused:

[…]

b) [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia LTD] ja [Cyprus Popular Bank Public Co. LTD] varade sõltumatu hindamise korraldamine ning panga [Cyprus Popular Bank Public Co.] tegevuse kiire integreerimine panka [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia]. Hindamine viiakse läbi kiiresti, et võimaldada hoiuste-lihtaktsiate vahetustehing pangas [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] lõpule viia;

[…]“.

Eurorühma 25. märtsi 2013. aasta avaldus

16 25. märtsi 2013. aasta avalduses märkis eurorühm, et ta on jõudnud Küprose ametiasutustega kokkuleppele tulevase makromajandusliku kohandamisprogrammi põhitingimustes, mida toetavad kõik euroala riigid ning ka komisjon, EKP ja IMF (edaspidi „eurorühma 25. märtsi 2013. aasta avaldus“).

17 Selles avalduses on muu hulgas märgitud:

„Eurorühm väljendab rahulolu nimetatud kokkuleppe lisas toodud finantssektori restruktureerimiskavade üle. Need meetmed on finantssektori elujõulisuse taastamise aluseks. Eelkõige tagatakse nendega kooskõlas liidu põhimõtetega kõik alla 100 000 euro suurused hoiused.

Programm sisaldab kindlat kava finantssektori tasakaalustamatuse korrigeerimiseks. Finantssektorit kahandatakse asjakohaselt […]

Eurorühm nõuab tungivalt Küprose pankade Kreeka filiaale käsitleva [Küprose Vabariigi] ja [Kreeka Vabariigi] kokkuleppe viivitamatut elluviimist; see kokkulepe kaitseb nii Kreeka kui Küprose pangandussüsteemide stabiilsust.“ [Siin ja edaspidi on osundatud avaldust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes.]

18 Nimetatud avalduse lisa on sõnastatud järgmiselt:

„Pärast seda, kui [Küprose Vabariigi] ametiasutused olid teinud poliitilisi ettepanekuid, mille eurorühm ülekaalukalt heaks kiitis, lepiti kokku alljärgnevas:

1. [Cyprus Popular Bank Public Co.] tegevus lõpetatakse viivitamata – milles osalevad täies ulatuses tema aktsionärid, võlakirjaomanikud ja tagamata hoiuste omanikud – Küprose Keskpanga otsusega, kasutades hiljuti vastu võetud pankade kriisilahenduse raamistikku.

2. [Cyprus Popular Bank Public Co.] jagatakse rämpspangaks ja toimivaks pangaks. Rämpspanga tegevus lõpetatakse järk-järgult.

3. Toimiv pank ühendatakse [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireiasse] pankade kriisilahenduse raamistiku abiga ja pärast konsulteerimist [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] ja [Cyprus Popular Bank Public Co.] juhatustega. Temaga tuleb kaasa [erakorraline likviidsusabi] summas 9 miljardit eurot. Ainult [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] tagamata hoiused jäävad külmutatuks kuni rekapitaliseerimise lõpuleviimiseni ja seejärel võidakse neile kohaldada sobivaid tingimusi.

4. EKP nõukogu annab kohaldatavaid nõudeid järgides [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireiale] vajalikud likviidsed vahendid.

5. [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] rekapitaliseeritakse tagamata hoiuste konverteerimise teel omakapitaliks, kusjuures selles osalevad täies ulatuses tema aktsionärid ja võlakirjaomanikud.

6. Konverteerimine teostatakse nii, et programmi lõpuks tagataks kapitali adekvaatsuse määr 9%.

7. Kõigi pankade tagatud hoiuste kõigile omanikele laieneb täielik kaitse kooskõlas [liidu] asjasse puutuvate õigusnormidega.

8. Programmi eelarvet (kuni 10 miljardit eurot) ei kulutata [Cyprus Popular Bank Public Co.] või [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] rekapitaliseerimiseks.“

Küprose õigus

19 22. märtsi 2013. aasta krediidiasutuste ja muude asutuste saneerimise seaduse (nr 17(I)/2013) (O peri exiyiansis pistotikon kai allon idrimaton nomos (N 17 (I)/2013); *EE*, I lisa (I), nr 4379, 22.3.2013, lk 117; edaspidi „22. märtsi 2013. aasta seadus“) punkti 3 alapunkti 1 ja punkti 5 alapunkti 1 kohaselt pidi selles seaduses nimetatud asutuste saneerimise läbi viima Küprose Keskpank (KKP) koos rahandusministeeriumiga (Küpros). Selleks näeb 22. märtsi 2013. aasta seaduse punkti 12 alapunkt 1 esiteks ette, et KKP võib dekreediga restruktureerida kriisilahenduse menetluse esemeks oleva asutuse võlad ja kohustused muu hulgas aktsiakapitali või mis tahes olemasolevate või tulevaste selle asutuse suhtes esinevate nõuete summa vähendamise, muutmise, järjekohtade muutmise või uuendamise teel või võlakirjade omakapitaliks konverteerimise teel. See punkt näeb teiseks ette, et need meetmed ei laiene „tagatud hoiustele“ 22. märtsi 2013. aasta seaduse punkti 2 viienda lõigu tähenduses. Poolte vahel puudub vaidlus selles, et tegemist on hoiustega alla 100 000 euro.

20 26. märtsi 2013. aasta dekreet 96/2013 Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia LTD teatavate Kreekas asuvate ettevõtete müügi kohta (Kanonistiki Dioikitiki Praxi 96/2013, peri tis polisis ergasion ton en elladi ergasion tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias LTD; *EE*, III lisa (I), nr 4640, 26.3.2013, lk 745, edaspidi „dekreet nr 96“) ja 26. märtsi 2013. aasta dekreet 97/2013 Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd teatavate Kreekas asuvate ettevõtete müügi kohta (Kanonistiki Dioikitiki Praxi 97/2013, peri tis polisis ergasion ton en elladi ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd; *EE*, III lisa (I), nr 4640,

26.3.2013, lk 749; edaspidi „dekreet nr 97“) näevad ette vastavalt Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia (edaspidi „BoC“) ja Cyprus Popular Bank Public Co. (edaspidi „Laïki“) Kreekas asuvate filiaalide (edaspidi koos „Kreeka filiaalid“) müügi.

21 29. märtsi 2013. aasta dekreet 103/2013 saneerimise kohta Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia LTD omavahenditest (Kanonistiki Dioikitiki Praxi 103/2013, peri diasosis me idia mesa tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias LTD; *EE*, III lisa (I), nr 4645, 29.3.2013, lk 769; edaspidi „dekreet nr 103“) näeb ette BoC rekapitaliseerimise muu hulgas tema tagamata hoiuste omanike, aktsionäride ja võlakirjade omanike arvel, et see pank saaks jätkata pangateenuste pakkumist. Nii konverteeriti tagamata hoiused BoC aktsiateks (37,5% igast tagamata hoiusest), BoC poolt aktsiateks või hoiusteks konverteeritavateks võlakirjadeks (22,5% igast tagamata hoiusest) ja KKP poolt hoiusteks konverteeritavateks võlakirjadeks (40% igast tagamata hoiusest). Dekreedi nr 103 punkti 6 alapunktis 5 on täpsustatud, et kui tagamata hoiuste omanike panus ületab BoC omakapitali taastamiseks vajaliku, määrab kriisilahendusasutus kindlaks ülekapitaliseeritusele vastava summa ja käsitleb seda nii, nagu ei oleks konverteerimist kunagi toimunud.

22 Dekreeti nr 103 muudeti 30. juulil 2013 ja selle tulemusel esiteks konverteeriti BoC aktsiateks 10% tagamata hoiustest, mis olid varem konverteeritud kas aktsiateks või hoiusteks vahetatavateks väärtpaberiteks. Teiseks vähendati iga BoC lihtaktsia ühe euro nimiväärtust ühele sendile. Seejärel liideti sada ühesendise nimiväärtusega lihtaktsiat üheks lihtaktsiaks, mille nimiväärtus on üks euro. Ühesendise nimiväärtusega lihtaktsiad, mille hulk oli alla saja ja mida ei saanud seetõttu uueks üheeurose nimiväärtusega lihtaktsiaks liita, kustutati.

23 29. märtsi 2013. aasta dekreedi 104/2013 Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd teatud käitiste müügi kohta (Kanonistiki Dioikitiki Praxi 104/2013, peri tis polisis orismenon ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd; *EE*, III lisa (I), nr 4645, 29.3.2013, lk 781; edaspidi „dekreet nr 104“) punktid 2 ja 5 koostoimes näevad ette, et 29. märtsil 2013 kl 6.10 lähevad BoC-le üle Laïki teatud vara ja kohustused, sealhulgas hoiused alla 100 000 euro. Üle 100 000 euro suurused hoiused jäävad Laïkisse, oodates selle lõpetamist.

24 Dekreedi nr 104 muutmise tulemusel 30. juulil 2013 anti ligikaudu 18% BoC uuest aktsiakapitalist üle Laïkile.

Vaidluste taust

25 Käesoleva menetluse huvides võib vaidluse tausta, nagu see on esitatud vaidlustatud kohtuotsuste punktides 10–28 ja 38–46, kokku võtta järgmiselt.

26 Kreeka Vabariik ja selle eraõiguslikest isikutest võlakirjade omanikud viisid 2012. aasta esimestel kuudel läbi Kreeka võlaväärtpaberite vahetamise, mille käigus kärbiti erasektori investorite (Private Sector Involvement (edaspidi „PSI“)) Kreeka võlaväärtpaberite nimiväärtust olulisel määral.

27 Mitmel Küprosel asuval pangal, sealhulgas Laïkil ja BoC-l tekkis seetõttu, et nad olid seotud PSI esemeks olevate väärtpaberitega, märkimisväärne kahjum ja alakapitaliseerimise probleemid. Kuna Laïki ei suutnud enam anda piisavaid tagatisi EKP rahastamise saamiseks, palus ta KKP-lt erakorralist likviidsustoetust (Emergency Liquidity Assistance (ELA)), mida ta sai 2012. aasta mais kokku 3,8 miljardit eurot ja 2012. aasta juulis ligikaudu 9,6 miljardit eurot.

28 Neil asjaoludel leidis Küprose Vabariik, et tal on vaja aidata Küprose pangandussektorit, muu hulgas rekapitaliseerides Laïkit 2012. aasta juunis 1,8 miljardi euro ulatuses. Samal kuul teatas ka BoC, et ta taotles Küprose võimudelt kapitalitoetust, kuid ei saanud seda.

29 25. juunil 2012 esitas Küprose Vabariik eurorühma esimehele taotluse ESMi või Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi finantsabi saamiseks. 27. juuni 2012. aasta avalduses märkis eurorühm, et taotletud finantsabi annab Küprose Vabariigile kas EFSF või ESM makromajandusliku kohandamisprogrammi raames, mis nähakse täpsemalt ette vastastikuse mõistmise memorandumis, mille läbirääkimisi viivad läbi ühelt poolt komisjon koos EKP ja IMFiga ning teiselt poolt Küprose ametiasutused. 29. novembriks 2012 olid komisjoni, EKP, IMFi ja Küprose Vabariigi esindajad välja töötanud vastastikuse mõistmise memorandumi projekti.

30 2013. aasta märtsis jõudsid Küprose Vabariik ja teised euroala riigid kõnealust vastastikuse mõistmise memorandumi projekti puudutavale poliitilisele kokkuleppele. 16. märtsi 2013. aasta avalduses tervitas eurorühm seda kokkulepet ja tõi välja teatud kohandamismeetmed, mida Küprose ametiasutused lubasid võtta, sealhulgas pangahoiuste maksu kehtestamine, pankade restruktureerimine ja rekapitaliseerimine ning madalama astme võlakirjade omanike nõudeõiguste teisendamine.

31 18. märtsil 2013 andis Küprose Vabariik korralduse sulgeda pangad tööpäevadel 19. ja 20. märtsil 2013 ning seejärel kuni 28. märtsini 2013, et vältida hoiuste massilist väljavõtmist kassadest.

32 19. märtsil 2013 lükkas Küprose parlament tagasi Küprose valitsuse seaduseelnõu kõigile Küprose Vabariigi pangahoiustele maksu kehtestamise kohta. Küprose valitsus koostas seejärel uue seaduseelnõu, mis nägi ette üksnes BoC ja Laïki restruktureerimise.

33 EKP avaldas 21. märtsil 2013 pressiteate (edaspidi „EKP 21. märtsi 2013. aasta pressiteade“), milles oli märgitud:

„EKP nõukogu on otsustanud hoida erakorralise likviidsusabi praegust taset kuni 25. märtsini 2013 […].

Tagasimaksmise pikendamine on mõeldav üksnes siis, kui loodud on [liidu või IMFi] programm, mis tagab asjasse puutuvate pankade maksejõulisuse.“

34 Küprose parlament võttis vastu 22. märtsi 2013. aasta seaduse.

35 25. märtsi 2013. aasta avalduses märkis eurorühm, et ta on jõudnud Küprose ametiasutustega kokkuleppele tulevase makromajandusliku kohandamisprogrammi põhitingimustes, mida toetavad kõik euroala riigid ning ka komisjon, EKP ja IMF.

36 Dekreedid nr 96 ja nr 97 ühelt poolt ning dekreedid nr 103 ja nr 104 teiselt poolt võeti vastu vastavalt 26. märtsil ja 29. märtsil 2013.

37 24. aprilli 2013. aasta koosolekul ESMi juhatajate nõukogu:

– kinnitas esiteks, et komisjoni ja EKP ülesanne on läbi viia ESMi asutamislepingu artikli 13 lõikes 1 ette nähtud hindamine, ja teiseks, et komisjoni ülesanne on koostöös EKP ja IMFiga rääkida Küprose Vabariigiga läbi sama artikli lõikes 3 nimetatud vastastikuse mõistmise memorandum;

– otsustas anda Küprose Vabariigile stabiilsustoetust finantsabi vormis (*financial assistance facility*, edaspidi „FAF“) kooskõlas ESMi peadirektori ettepanekuga;

– otsustas kiita heaks vastastikuse mõistmise memorandumi uue projekti, mille komisjon koostöös EKP ja IMFiga oli Küprose Vabariigiga läbi rääkinud;

– teha komisjonile ülesandeks see protokoll ESMi nimel alla kirjutada.

38 Nõukogu võttis ELTL artikli 136 lõike 1 alusel 25. aprillil 2013 vastu otsuse 2013/236, mis näeb ette rea „meetmeid ja tulemusi“, et korrigeerida Küprose Vabariigi eelarvepuudujääki ja taastada selle liikmesriigi finantssüsteemi usaldusväärsus.

39 Uuele vastastikuse mõistmise memorandumile kirjutasid 26. aprillil 2013 alla Küprose Vabariigi rahandusminister, KKP president ja ESMi nimel komisjoni asepresident (edaspidi „26. aprilli 2013. aasta vastastikuse mõistmise memorandum“) ning Küprose parlament kiitis selle heaks 30. aprillil 2013.

40 ESM, Küprose Vabariik ja KKP sõlmisid 8. mail 2013 FAFi lepingu. Samal päeval kiitis ESMi direktorite nõukogu heaks selle lepingu ja ettepaneku Küprose Vabariigile antava abi esimese osamakse tegemise korra kohta summas kolm miljardit eurot.

41 Eurorühm tervitas 13. mai 2013. aasta avalduses ESMi juhatajate nõukogu otsust kiita heaks abi esimene osamakse ja kinnitas, et Küprose Vabariik oli rakendanud 26. aprilli 2013. aasta vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud meetmeid.

42 13. septembri 2013. aasta avalduses tervitas eurorühm esiteks komisjoni, EKP ja IMFi esimese kontrolli lõpule viimist ja teiseks asjaolu, et BoC suhtes oli 30. juulil 2013 lõppenud kriisilahendusmenetlus. Lisaks teatas eurorühm, et ta toetab Küprose Vabariigile abi teise osamakse tegemist summas 1,5 miljardit eurot, mis maksti välja 27. septembril 2013.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsused

43 Üldkohtu kantseleisse saabusid vastavalt 20. detsembril 2013 kohtuasjas T-680/13 ja 1. detsembril 2014 kohtuasjas T-786/14 kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejate hagiavaldused, milles nõuti esimese võimalusena, et nõukogult, komisjonilt, EKP-lt ja eurorühmalt (edaspidi „vastustajad“) mõistetaks nende kasuks välja hagide lisas nimetatud summad, millele lisandub alates 16. märtsist 2013 kuni Üldkohtu otsuste kuulutamiseni arvutatav intress, ning teise võimalusena, et tuvastataks liidu ja/või vastustajate lepinguväline vastutus ning et määrataks kindlaks kord, kuidas teha kindlaks apellantidele tegelikult tekkinud hüvitatav kahju.

44 Nõukogu, EKP ja komisjon esitasid kohtuasjas T-680/13 Üldkohtu kantseleisse vastavalt 2014. aasta 14. juulil, 16. juulil ja 18. augustil Üldkohtu kodukorra artikli 114 alusel eraldi dokumentidega vastuvõetamatuse vastuväited.

45 Komisjon, nõukogu ja EKP esitasid kohtuasjas T-786/14 Üldkohtu kantseleisse vastavalt 2015. aasta 17. aprillil, 29. aprillil ja 8. mail Üldkohtu kodukorra artikli 114 alusel eraldi dokumentidega vastuvõetamatuse vastuväited.

46 Üldkohus jättis vaidlustatud kohtuotsustega kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejate hagid rahuldamata, jättis nende kohtukulud nende endi kanda ning mõistis neilt välja nõukogu, komisjoni ja EKP kohtukulud.

Menetlus ja poolte nõuded Euroopa Kohtus

47 Euroopa Kohtu presidendi 11. jaanuari 2019. aasta otsusega liideti kohtuasjad C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P ja C-604/18 P menetluse suulise osa ja kohtuotsuse huvides.

48 Euroopa Kohtu presidendi 21. veebruari 2019. aasta otsusega lubati Soome Vabariigil kohtuasjades C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P ja C-604/18 P astuda menetlusse nõukogu nõuete toetuseks.

Kohtuasjad C-597/18 P ja C-598/18 P

49 Nõukogu palub Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsuste osad, milles Üldkohus lükkab tagasi tema vastuvõetamatuse vastuväited seoses kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejate hagidega eurorühma vastu, ja

– mõista apellatsioonkaebustega seotud kohtukulud välja nendelt pooltelt.

50 Kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejad paluvad Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebused rahuldamata ja

– mõista kohtukulud välja nõukogult.

51 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

– rahuldada apellatsioonkaebused ja

– mõista apellatsioonkaebuste ja Üldkohtu menetlusega seotud kohtukulud välja kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejatelt.

Kohtuasjad C-603/18 P ja C-604/18 P

52 Apellandid paluvad Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsused;

– rahuldada nõuded, mille nad esitasid Üldkohtu menetluses;

– jätta nõukogu vastuapellatsioonkaebused rahuldamata;

– mõista apellatsioonkaebuste ja Üldkohtu menetlusega seotud kohtukulud välja vastustajatelt ja

– mõista vastuapellatsioonkaebustega seotud kohtukulud välja nõukogult.

53 Nõukogu ja EKP paluvad Euroopa Kohtul:

– jätta apellantide apellatsioonkaebused rahuldamata ja

– mõista kohtukulud välja apellantidelt.

54 Nõukogu palub vastuapellatsioonkaebustes Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsuste osad, milles Üldkohus lükkas tagasi tema vastuvõetamatuse vastuväited seoses apellantide hagidega otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punkti b peale;

– tunnistada apellantide poolt nõukogu vastu esitatud hagid vastuvõetamatuks ja

– mõista kohtukulud välja apellantidelt.

55 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellantide apellatsioonkaebused rahuldamata;

– rahuldada nõukogu vastuapellatsioonkaebused ja

– mõista apellatsioonkaebuste ja Üldkohtus toimunud menetlusega seotud kohtukulud välja apellantidelt.

Menetluse suulise osa uuendamise taotlus

56 Pärast seda, kui kohtujurist oli esitanud oma ettepaneku, taotlesid apellandid Euroopa Kohtu kantseleile 16. juunil 2020 esitatud dokumendis Euroopa Kohtu kodukorra artikli 83 alusel menetluse suulise osa uuendamist.

57 Oma taotlust põhjendavad apellandid esimesena sellega, et kohtujuristi ettepanekus on jäetud tähelepanuta poolte võrdsuse põhimõte, kuna selles analüüsitakse üksnes argumente, mille pooled on esitanud kohtuasjades C-597/18 P ja C-598/18 P nõukogu esitatud apellatsioonkaebuste raames, mitte argumente, mille nad on esitanud kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P oma apellatsioonkaebuste põhjendamiseks. Teisena, see ettepanek põhineb kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P apellantide esitatud apellatsioonkaebusi põhjendavate argumentide vääral tõlgendusel, kuna nad ei ole kunagi väitnud, et eurorühma tunnustamine institutsioonina, mille aktide või tegevuse peale võib esitada liidu lepinguvälise kahju hüvitamise hagi ELTL artikli 340 teise lõigu alusel, on tingimus, mis peab nende kahju hüvitamise nõude rahuldamiseks kindlasti täidetud olema. Apellantide hinnangul tuleneb sellest kolmanda ja viimasena, et kohtujuristi ettepanekut ei saa pidada käesolevate vaidluste lahendamisel asjakohaseks.

58 Tuleb meenutada, et ELTL artikli 252 teise lõigu kohaselt on kohtujuristi ülesanne teha avalikul kohtuistungil täiesti erapooletult ja sõltumatult põhjendatud ettepanekuid kohtuasjades, mis Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohaselt nõuavad tema osalust. Kohtujuristi ettepanek ega selleni jõudmiseks esitatud arutluskäik ei ole Euroopa Kohtule siduvad (25. juuli 2018. aasta kohtuotsus Société des produits Nestlé jt *vs*. Mondelez UK Holdings & Services, C-84/17 P, C-85/17 P ja C-95/17 P, EU:C:2018:596, punkt 31).

59 Samuti ei näe Euroopa Liidu Kohtu põhikiri ega Euroopa Kohtu kodukord pooltele ette võimalust esitada kohtujuristi ettepanekule vastuseks seisukohti (21. detsembri 2016. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Aer Lingus ja Ryanair Designated Activity (C-164/15 P ja C-165/15 P, EU:C:2016:990, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

60 Seetõttu olenemata sellest, mis küsimusi kohtujuristi ettepanekus analüüsiti, ei ole asjaolu, et pool sellega ei nõustu, iseenesest põhjus, mis õigustaks menetluse suulise osa uuendamist (28. veebruari 2018. aasta kohtuotsus mobile.de *vs*. EUIPO, C-418/16 P, ECLI:EU:C:2018:128, punkt 30).

61 Samas võib Euroopa Kohus vastavalt oma kodukorra artiklile 83 igal ajal, olles kohtujuristi ära kuulanud, uuendada määrusega menetluse suulise osa, eelkõige kui ta leiab, et tal ei ole piisavalt teavet või kui pool on pärast suulise osa lõpetamist esitanud uue asjaolu, millel on otsustav tähtsus Euroopa Kohtu lahendile, või kui asja lahendamisel tuleks tugineda argumendile, mille üle pooled või Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 23 nimetatud huvitatud isikud ei ole vaielnud.

62 Käesoleval juhul ei ole aga tegemist sellise olukorraga. Esiteks toimus kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P esitatud apellatsioonkaebuste põhjendamiseks esitatud apellantide väidete ja argumentide üle vaidlus menetluse kirjalikus ja suulises osas. Teiseks tuleb märkida, et Euroopa Kohtu palvel, kes leidis, et nõukogu poolt kohtuasjades C-597/18 P ja C-598/18 P esitatud

apellatsioonkaebused tõstatavad uue õigusküsimuse Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 20 lõike 5 tähenduses, keskendus kohtujurist oma ettepanekus nende argumentide analüüsimisele, mille pooled esitasid seoses nimetatud apellatsioonkaebustega, mis aga ei mõjuta Euroopa Kohtu hinnangut argumentidele, mille apellandid võisid nendes menetlusstaadiumides oma apellatsioonkaebustes esitada kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P, ning erinevalt apellantide väidetust välistab see, et kohtujurist neid argumente vääralt tõlgendas, kuna ta neid oma ettepanekus ei käsitlenud. Seega leiab Euroopa Kohus, olles kohtujuristi ära kuulanud, et tal on piisavalt teavet erinevate argumentide kohta, mille üle on tema menetluses nõuetekohaselt vaieldud.

63 Eeltoodud kaalutlusi arvestades ei ole menetluse suulise osa uuendamiseks alust.

Nõukogu apellatsioonkaebused kohtuasjades C-597/18 P ja C-598/18 P

Poolte argumendid

64 Nõukogu põhjendab oma apellatsioonkaebusi ainult ühe väitega, mille kohaselt on Üldkohus vääralt tõlgendanud liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi vastuvõetavuse tingimusi käsitlevat kohtupraktikat.

65 Selles väites leiab nõukogu sisuliselt, et vastupidi sellele, mida Üldkohus otsustas esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 113 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109, ei saa eurorühma pidada „institutsiooniks“ ELTL artikli 340 teise lõigu tähenduses.

66 Sellega seoses on nõukogu esiteks arvamusel, et Üldkohus muutis kergelt järeldust, millele Euroopa Kohus jõudis 20. septembri 2016. aasta kohtuotsuse Mallis jt *vs.* komisjon ja EKP (C-105/15 P – C-109/15 P, EU:C:2016:702) punktis 61 ja mille kohaselt ei saa eurorühma samastada nõukogu mõne koosseisuga ega kvalifitseerida liidu „organiks“ või „asutuseks“ ELTL artikli 263 tähenduses.

67 Teiseks tuletab nõukogu 10. aprilli 2002. aasta kohtuotsusele Lamberts *vs.* ombudsman (T-209/00, EU:T:2002:94, punkt 49) viidates meelde, et kuigi mõiste „institutsioon“ ELTL artikli 340 teise lõigu tähenduses ei hõlma mitte ainult ELL artiklis 13 sõnaselgelt nimetatud institutsioone, vaid ka kõiki liidu asutusi, kes vastavad kahele kriteeriumile – ühelt poolt on asutatud aluslepingutega ja teiselt poolt on asutatud liidu eesmärkide saavutamisele kaasaaitamiseks –, ei vasta eurorühm siiski neist kahest kriteeriumist esimesele.

68 Sellega seoses heidab ta Üldkohtule kõigepealt ette, et viimane leidis esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 113 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109, et eurorühm on „liidu üksus, mis on ametlikult aluslepingutega loodud“, samas kui tegemist on euroala riikide ministrite mitteametliku kohtumisega, mille ainus ülesanne on võimaldada arutada küsimusi, mis on seotud ministrite ühise vastutusega ühisraha valdkonnas. Samuti ei asutata ELTL artikliga 137 ega protokolliga nr 14 eurorühma, vaid lihtsalt tunnustatakse seda. Lõpuks rõhutab nõukogu, et Üldkohus ei teinud kindlaks ühtegi pädevust, mis oleks eurorühmale aluslepingutega antud, ega tuvastanud tema iseseisvat õigusvõimet.

69 Teise kriteeriumi osas möönab nõukogu, et eurorühma koosolekud aitavad tõesti kaasa liidu eesmärkide saavutamisele, kuid rõhutab, et ELTL artikli 119 lõikes 2 ja ELL artiklis 3 ei ole eurorühma üksusena mainitud.

70 Kolmandaks peab nõukogu alusetuks Üldkohtu kartust, mida viimane väljendas esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 114 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 110, et kui ei tunnustataks võimalust esitada liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi eurorühma vastu, tekitataks õiguslünk tõhusa kohtuliku kaitse valdkonnas, mis põhimõttena on sätestatud ELL artikli 19 lõike 1 teises lõigus.

71 Sellega seoses meenutab nõukogu esimesena, viidates 20. septembri 2016. aasta kohtuotsusele Ledra Advertising jt *vs.* komisjon ja EKP (C-8/15 P – C-10/15 P, EU:C:2016:701, punkt 55), et ESMi aktide õiguspärasuse eest vastutab komisjon. Teisena märgib nõukogu, et nagu Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 238 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 237 möönis, võib liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi vastuvõetavus teatud juhtudel sõltuda sellest, kas riigisisesed õiguskaitsevahendid riigisisese ametiasutuse otsuse tühistamiseks on ammendatud, tingimusel et need riigisisesed õiguskaitsevahendid tagavad tõhusalt huvitatud isikute kaitse ja võivad viia väidetava kahju hüvitamiseni. Kolmandana väidab nõukogu, et vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määruse (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (ELT 2013, L 140, lk 1), artiklile 7 võib Euroopa Kohus kontrollida nõukogu eelnevaid akte, milles on üldjoontes esitatud ESMi tingimuste sisu. Neljandana ja viimasena viitab nõukogu liidetud kohtuasjades Mallis jt *vs.* komisjon ja EKP (C-105/15 P – C-109/15 P, EU:C:2016:294) kohtujurist Wathelet' esitatud ettepaneku punktile 66, millest nähtub, et eurorühma vastu hagi esitamise võimaluse puudumine oleks vastuolus tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttega üksnes siis, kui eurorühmale oleks aluslepingutes antud õigus võtta vastu akte, mis tekitavad kolmandatele isikutele siduvaid õiguslikke tagajärgi. See aga ei ole nii, kuna eurorühm on nõukogu hinnangul arutelufoorum, mitte otsustusõigusega organ.

72 Kohtuistungil Euroopa Kohtus lisas nõukogu, et tõhusa kohtuliku kaitse põhimõte ei ole kriteerium, mille alusel saaks määratleda liidu kohtute pädevuse laiemalt kui aluslepingute sõnastusega ette nähtud.

73 Komisjon väidab, et ELTL artiklitel 263 ja 340 on sama isikuline kohaldamisala. Sellega seoses märgib ta, et Üldkohus ei viidanud ühelegi kohtuotsusele, milles leitaks, et üksuse, kelle aktide peale ei saa tühistamishagi esitada, aktid või tegevuse võib siiski vaidlustada liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagis.

74 Kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejad vaidlustavad nõukogu ainsa väite põhjendatuse. Nad väidavad esimesena, et Euroopa Kohtu seisukoht 20. septembri 2016. aasta kohtuotsuse Mallis jt *vs.* komisjon ja EKP (C-105/15 P – C-109/15 P, EU:C:2016:702) punktis 61, mille kohaselt eurorühma ei saa kvalifitseerida liidu „organiks" või „asutuseks" ELTL artikli 263 tähenduses, ei ole asjakohane, kuna see kohtuotsus käsitles eurorühma vastu esitatud tühistamishagi vastuvõetavust ja see on eraldi hagi liik võrreldes ELTL artikli 340 teises lõigus ette nähtud liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagiga.

75 Teisena vaidlevad kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejad vastu argumendile, et eurorühm ei ole asutatud aluslepingutega, kuigi selle olemasolu vormistati ametlikult Lissaboni lepingus, millega lisati EL toimimise lepingule protokoll nr 14.

76 Kolmandana ei ole eurorühm ainult mitteametlik arutelufoorum, vaid ta täidab liidu majandus- ja eelarvepoliitika väljatöötamisega seotud kohustusi.

77 Neljandana ja viimasena väidavad kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejad, et kui eurorühma aktid ei saaks tekitada liidu vastutust, rikutaks põhiõigust tõhusale kohtulikule kaitsele, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta") artiklis 47.

Euroopa Kohtu hinnang

78 ELTL artikli 340 teine lõik sätestab, et lepinguvälise vastutuse korral heastab liit kõik oma institutsioonide või oma teenistujate poolt ülesannete täitmisel tekitatud kahjud vastavalt liikmesriikide seaduste ühistele üldpõhimõtetele.

79 Selle sätte tähenduses on liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise eelduseks see, et samal ajal on täidetud teatud tingimused, nimelt liidu institutsioonile etteheidetava tegevuse õigusvastasus, kahju tegelik tekkimine ning põhjuslik seos institutsiooni tegevuse ja väidetava kahju vahel (20. septembri 2016. aasta kohtuotsus Ledra Advertising jt *vs.* komisjon ja EKP, C-8/15 P – C-10/15 P, EU:C:2016:701, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).

80 Mõiste „institutsioon“ selle sätte tähenduses ei hõlma mitte ainult ELL artikli 13 lõikes 1 loetletud liidu institutsioone, vaid ka kõiki aluslepingutega või nende alusel asutatud liidu organeid ja asutusi, mille eesmärk on aidata kaasa liidu eesmärkide saavutamisele (vt selle kohta 2. detsembri 1992. aasta kohtuotsus SGEEM ja Etroy *vs.* EIP, C-370/89, EU:C:1992:482, punktid 13–16).

81 Käesolevas asjas meenutas Üldkohus seda kohtupraktikat esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 82, 106 ja 112 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 78, 102 ja 108. Viidatud kohtupraktikat kohaldades leidis Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 113 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109, et eurorühm on aluslepingutega asutatud liidu üksus, mille eesmärk on aidata kaasa liidu eesmärkide saavutamisele. Ta jõudis sellele järeldusele vaidlustatud kohtuotsuste samades punktides tehtud analüüsi lõpuks, milles ta käsitles ELTL artikli 137 ja protokolli nr 14 sõnastust, millest tuleneb esiteks, et nendes on ette nähtud eelkõige eurorühma olemasolu, koosseis, kohtumiste tingimused ja ülesanded, ning teiseks, et selle üksuse kohtumised leiavad aset selleks, et arutada küsimusi, mis ELTL artikli 119 lõike 2 kohaselt kuuluvad liidu niisuguse tegevuse hulka, millega saavutatakse ELL artiklis 3 sätestatud eesmärgid, sealhulgas rajada majandus- ja rahaliit, mille rahaühik on euro.

82 Oma apellatsioonkaebuste põhjendamiseks esitatud ainsas väites ei vaidle nõukogu vastu käesoleva kohtuotsuse punktis 80 viidatud kohtupraktikaga määratletud kriteeriumidele, mille alusel hinnata liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi vastuvõetavust.

83 Nõukogu leiab aga, et Üldkohus rikkus õigusnormi, järeldades esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 113 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109, et eurorühm vastab nendest kriteeriumidest esimesele, mille kohaselt peab kostjaks olev üksus olema aluslepingutega asutatud liidu üksus, kuigi ELTL artikkel 137 ja protokoll nr 14 tunnustavad üksnes euroala riikide õigust kohtuda mitteametlikult ega anna eurorühmale mingit pädevust.

84 Sellega seoses tuleb esimesena märkida, et eurorühm asutati ametlikult Euroopa Ülemkogu 13. detsembri 1997. aasta resolutsiooniga, mille kohaselt „[euroala riikide] ministrid võivad kokku tulla mitteametlikult, et arutada küsimusi, mis on seotud nende ühise vastutusega ühisraha suhtes“ ja „komisjon ja vajaduse korral [EKP] kutsutakse koosolekutel osalema“. Nagu rõhutas ka kohtujurist muu hulgas oma ettepaneku punktides 64, 65, 92, 96, 101, 103 ja 106, asutati eurorühm valitsustevahelise organina, mis ei kuulu liidu institutsioonilisse raamistikku ja mille eesmärk on võimaldada euroala riikide ministritel vahetada ja koordineerida oma seisukohti küsimustes, mis puudutavad nende ühist vastutust ühisraha suhtes. Seega kujutab ta endast riigi ja liidu taseme ühenduslüli euroala riikide majanduspoliitika kooskõlastamiseks.

85 On tõsi, nagu Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 113 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109 õigesti märkis, et ELTL artiklis 137 ja protokollis nr 14 on muu hulgas ette nähtud eurorühma olemasolu, koosseis, kohtumiste tingimused ja ülesanded.

86 Kuid vastupidi kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejate väidetule ei saa sellest tõdemusest siiski järeldada, et eurorühm on aluslepingutega asutatud liidu üksus käesoleva kohtuotsuse punktis 80 viidatud kohtupraktika tähenduses.

87 Tõsi, ELTL artikliga 137 ja protokolliga nr 14 vormistati ametlikult eurorühma olemasolu ning komisjoni ja EKP osalemine tema kohtumistel. Siiski ei muutnud need mingil moel eurorühma valitsustevahelist olemust. Sellega seoses tuleb eriti rõhutada, nagu Euroopa Kohus on juba otsustanud, et eurorühma ei saa samastada nõukogu mõne koosseisuga (20. septembri 2016. aasta kohtuotsus Mallis jt *vs.* komisjon ja EKP, C-105/15 P – C-109/15 P, EU:C:2016:702, punkt 61).

88 Teisena, nagu nähtub sõnaselgelt nii Euroopa Ülemkogu 13. detsembri 1997. aasta resolutsiooni kui ka protokolli nr 14 artikli 1 sõnastusest ning nagu Euroopa Kohus otsustas 20. septembri 2016. aasta kohtuotsuse Mallis jt *vs.* komisjon ja EKP (C-105/15 P – C-109/15 P, EU:C:2016:702) punktis 61, iseloomustab eurorühma mitteformaalne laad, mis, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktides 64 ja 86, on selgitatav tema loomise eesmärgiga, nimelt anda majandus- ja rahaliidule valitsustevahelise koostöö vahend, mõjutamata siiski liidu tasandil majandusküsimustes otsustusprotsessi keskmes oleva nõukogu rolli ega EKP sõltumatust.

89 Kolmandana tuleb asuda seisukohale, et eurorühmal ei ole liidu õiguskorras iseseisvat pädevust, kuna protokolli nr 14 artikkel 1 piirdub märkusega, et eurorühma kohtumised toimuvad vajaduse korral, et arutada küsimusi, mis on seotud euroala riikide ministrite ühise vastutusega ühisraha suhtes, arvestades, et see vastutus on neil üksnes nende pädevuse tõttu riigisisesel tasandil.

90 Eeltoodust tuleneb, et Üldkohus leidis esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 113 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109 vääralt, et eurorühm on aluslepingutega asutatud liidu üksus ja et kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejad võivad seega ELTL artikli 340 teise lõigu alusel esitada tema vastu liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi.

91 Seda järeldust ei sea kahtluse alla nende hagejate argument, mis tugineb esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 114 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 110 esitatud Üldkohtu põhjenduskäigule, mis käsitleb harta artikli 47 rikkumist.

92 Sellega seoses leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuste neis punktides, et kui puuduks võimalus esitada ELTL artikli 340 teise lõigu alusel eurorühma vastu liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi, oleks see vastuolus õigusel rajaneva liidu põhimõttega, arvestades tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtte järgimisega seotud nõudeid.

93 Tuleb aga rõhutada, et arvestades käesoleva kohtuotsuse punktis 89 märgitut ja asjaolu, et eurorühmal ei ole pädevust määrata karistusi tema tasemel sõlmitud poliitiliste kokkulepete täitmata jätmise eest, konkretiseeruvad need lepingud ja neid rakendatakse eelkõige liidu institutsioonide aktide ja tegevuse kaudu. Isikud võivad seega esitada liidu kohtutele liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagisid nõukogu, komisjoni ja EKP vastu nende õigusaktide või tegevuse peale, mida need liidu institutsioonid pärast selliseid poliitilisi lepinguid vastavalt vastu võtavad või teostavad, nagu see on näha käesolevas asjas kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejate poolt esimeses astmes esitatud hagidest.

94 Nii tunnistas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsustes vastuvõetavaks liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagid osas, milles need olid esitatud nõukogu vastu konkreetsete meetmete peale, mis võeti Küprose Vabariigi rakendatud kolme makromajandusliku kohandamisprogrammi raames ja mis on sõnaselgelt sätestatud otsuse 2013/236 artikli 2 lõigetes 4–15.

95 Samuti tunnistas Üldkohus nendes samades kohtuotsustes vastuvõetavaks kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejate hagid osas, milles need olid esitatud komisjoni ja EKP vastu nende väidetava õigusvastase tegevuse tõttu 26. aprilli 2013. aasta vastastikuse mõistmise memorandumi – milles esitati kõnealune makromajanduslik kohandamisprogramm üksikasjalikumalt – läbirääkimistel ja allkirjastamisel.

96 Nagu nähtub ELL artikli 17 lõikest 1, „edendab komisjon liidu üldisi huve“ ja „teostab järelevalvet liidu õiguse kohaldamise üle“ (27. novembri 2012. aasta kohtuotsus Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, punkt 163, ja 20. septembri 2016. aasta kohtuotsus Ledra Advertising jt *vs*. komisjon ja EKP, C-8/15 P – C-10/15 P, EU:C:2016:701, punkt 57). Sellel institutsioonil säilib seega eurorühma tegevuses osalemisel aluslepingute täitmise üle järelevalve teostaja roll. Sellest tuleneb, et kui ta jätab kontrollimata, kas eurorühma raames sõlmitud poliitilised lepingud on liidu õigusega kooskõlas, võib see kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise ELTL artikli 340 teise lõigu alusel.

97 Kõigest eeltoodust tuleneb, et Üldkohus rikkus ELTL artikli 340 teise lõigu tõlgendamisel ja kohaldamisel õigusnormi, kui ta leidis esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 113 ja 114 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 109 ja 110, et õigusel rajaneva liidu põhimõtte rikkumise vältimiseks tuleb eurorühma käsitada liidu üksusena, mis on asutatud aluslepingutega ning mille aktide või käitumise peale saab liidu kohtutele esitada lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi.

98 Järelikult tuleb nõukogu apellatsioonkaebused rahuldada ja tühistada vaidlustatud kohtuotsused osas, milles nendes lükati tagasi selle institutsiooni vastuvõetamatuse vastuväited seoses kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejate hagidega eurorühma vastu.

Nõukogu vastuapellatsioonkaebused kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P

Poolte argumendid

99 Nõukogu, keda toetab komisjon, esitab oma vastuapellatsioonkaebuste põhjendamiseks üheainsa väite, mille kohaselt leidis Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 181 ja 191 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 180 ja 190 vääralt esiteks, et nõukogu nõudis otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punktiga b Küprose ametiasutustelt BoC tagamata hoiuste aktsiateks konverteerimises seisneva meetme säilitamist või jätkuvat rakendamist ning teiseks, et neil asutustel puudus igasugune kaalutlusruum sellest konverteerimisest taganemiseks. Nimelt on selline tõlgendus nõukogu hinnangul vastuolus kohtupraktikaga sellise liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi vastuvõetavuse küsimuses, millega vaidlustatakse liidu õigusnormide täitmist tagava liikmesriigi ametiasutuse akt või käitumine; selle kohtupraktika kohaselt peavad olema täidetud kaks kumulatiivset tingimust.

100 Mis puudutab esimest tingimust, mille kohaselt peab asjakohase meetme võtmist nõudma liikmesriigile õiguslikult siduv liidu akt, siis nõukogu märgib selle kohta kõigepealt, et niisugune meede võeti enne otsuse 2013/236 vastuvõtmist.

101 Seejärel väidab nõukogu, et apellantidel oleks selle otsuse puudumisel tekkinud sama kahju ning selle meetme säilitamist või jätkuvat rakendamist saavad nõuda üksnes Küprose ametiasutused. Otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punktis b ette nähtud Laïki ja BoC varade sõltumatu hindamise kohustus eeldab, kuid ei nõua BoC tagamata hoiuste konverteerimist aktsiateks.

102 Lõpuks märgib nõukogu, et otsus 2013/236 oli osa ühisest praktikast, mida järgiti euroala kriisi algusest ja mille kohaselt seotakse tingimused, mille põhjal euroala riigile abi antakse, nõukogu ELTL artikli 136 alusel vastu võetavate otsustega, tagades nii valitsustevahelise ja liidu tegevusvaldkondade sidususe.

103 Mis puudutab teist tingimuse, mille kohaselt riigisisestel ametiasutustel ei tohi olla mingit kaalutlusruumi liidu õigusnormide rakendamisel, siis väidab nõukogu, et igal juhul ei olnud see tingimus käesoleval juhul täidetud. Sellega seoses heidab nõukogu Üldkohtule ette, et viimane leidis esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 186–188 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 185–187, et Küprose asutustel ei olnud kaalutlusruumi, et taganeda BoC tagamata hoiuste aktsiateks konverteerimisest, kuna otsus 2013/236 oli Küprose Vabariigile siduv ja sellel olid õiguslikult siduvad tagajärjed. Selle järeldusega muudab Üldkohtu arutluskäik teise tingimuse kasutuks võrreldes esimese tingimusega, nagu see on esitatud käesoleva kohtuotsuse punktis 100, ning tekitab vastuolu, kuna esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 178 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 177 leidis Üldkohus, et nimetatud otsus 2013/236 siiski jättis Küprose ametiasutustele kaalutlusruumi selleks, et määrata kindlaks selle artikli 2 lõike 6 punktis b nõutavad üksikasjalikud tingimused Laïki integreerimiseks BoCsse.

104 Lisaks väidab nõukogu, et Küprose asutuste kaalutlusruumi BoC tagamata hoiuste aktsiateks konverteerimise üle otsustamisel kinnitab see, et otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punkt b on üldsõnaline ega näe ette ühtegi konkreetset konverteerimise tingimust.

105 Apellandid leiavad, et nõukogu vastuapellatsioonkaebused on vastuvõetamatud, kuna nendes soovitakse tegelikult, et faktilisi asjaolusid uuesti hinnataks, ning igal juhul on need põhjendamatud. Täpsemalt keelab otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punkt b Küprose asutustel taganeda BoC tagamata hoiuste konverteerimisest aktsiateks, sest vastasel juhul rikutaks selles sättes ette nähtud täpset kohustust viia see konverteerimine läbi ning eirataks ka otsuse 2013/236 õiguslikult siduvat laadi.

Euroopa Kohtu hinnang

106 Tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt annavad ELTL artikkel 268 koostoimes artikli 340 teise lõiguga liidu kohtule üksnes pädevuse otsustada, et liit heastab kõik oma institutsioonide või teenistujate nende ülesannete täitmisel tekitatud kahjud, see tähendab hüvitab kahju, mis võib olla tekkinud seoses liidu lepinguvälise vastutusega. Seevastu liikmesriigi ametiasutuste tekitatud kahju eest saavad vastutada üksnes liikmesriigi ametiasutused ja ainult riigisisesed kohtud on pädevad tagama kahju hüvitamise (7. juuli 1987. aasta kohtuotsus L'Étoile commerciale ja CNTA *vs.* komisjon, 89/86 ja 91/86, EU:C:1987:337, punkt 17 ja seal viidatud kohtupraktika).

107 Sellest järeldub, et selleks, et veenduda liidu kohtu pädevuses, tuleb kontrollida, kas kahju hüvitamise nõude aluseks olev väidetav õigusvastasus tuleneb tõepoolest liidu institutsiooni tegevusest, mitte riigisisese ametiasutuse tegevusest.

108 Nendest põhimõtetest lähtudes – mida on õigesti meenutatud esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 83 ja 84 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 79 ja 80 – analüüsis Üldkohus eelkõige seda, kas nõukogu nõudis Küprose ametiasutustelt otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punktis b, et nad Laïki integreerimise ja BoC tagamata hoiuste aktsiateks konverteerimise meetmeid säilitaksid või jätkaksid nende rakendamist, ning kui see oli nii, siis kas Küprose Vabariigil oli selle otsuse kohaselt selles küsimuses kaalutlusruum.

109 Alustuseks tuleb meenutada, et selles sättes on märgitud, et Küprose Vabariigi makromajandusliku kohandamisprogrammiga nähakse ette „[BoC] ja [Laïki] varade sõltumatu hindamise korraldamine ning [Laïki] tegevuse kiire integreerimine panka [BoC]. Hindamine viiakse läbi kiiresti, et võimaldada hoiuste-lihtaktsiate vahetustehing pangas [BoC] lõpule viia".

110 Otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punkti b analüüsimisel märkis Üldkohus esiteks esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 180 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 179, et selles sättes on „nõutud, et [asjaomaste] pankade varade sõltumatu hindamine viiakse läbi sellise tähtaja jooksul, mis võimaldab selle konverteerimise lõpule viia", ning et „sellest [sättest] tuleneb kaudselt, kuid tingimata", et

Küprose ametiasutused ei saanud „konverteerimisest taganeda“. Üldkohus järeldas sellest esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 181 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 180, et „nõukogu nõudis otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punktis b, et Küprose Vabariik säilitaks […] meetme, mis seisnes BoC tagamata hoiuste konverteerimises aktsiateks, või jätkaks selle rakendamist“.

111 Üldkohtule ei saa ette heita hindamisviga üheski eelmises punktis viidatud vaidlustatud kohtuotsuste väljavõttes. Nimelt tuleneb esimesena otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punkti b sõnastusest endast, et BoC varade hindamine ja BoC tagamata hoiuste aktsiateks konverteerimine on tehniliselt omavahel seotud toimingud selles mõttes, et hindamine – mille eesmärk oli määrata kindlaks hoiustajatele nende hoiuste asemel antava aktsia keskmine hind – nähti ette üksnes selle konverteerimise läbiviimiseks.

112 Teisena ei ole erinevalt nõukogu väidetust tähtsust sellel, et otsus 2013/236 on hilisem meetmest, mis võeti vastu BoC tagamata hoiuste aktsiateks konverteerimiseks, kuna – nagu Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 157, 159 ja 160 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 156, 158 ja 159 õigesti märkis –, isegi kui järeldada, et nõukogu ei nõudnud selle meetme vastuvõtmist, tuli siiski kontrollida, kas see institutsioon oli otsuse 2013/236 vastuvõtmisega kohustanud Küprose Vabariiki seda meedet säilitama või jätkuvalt rakendama, millega oligi tegu, nagu järeldas Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 181 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 180.

113 Järelikult ei saa nõustuda nõukogu argumentidega, milles ta vaidleb vastu esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 180 ja 181 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 179 ja 180 esitatud Üldkohtu hinnangule.

114 Teiseks kontrollis Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 183–190 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 182–189, kas Küprose Vabariigil oli kaalutlusruum, et jätta täitmata BoC tagamata hoiuste aktsiateks konverteerimise säilitamise või jätkuva rakendamise nõue. Sellega seoses täpsustas Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 186 ja 187 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 185 ja 186 kõigepealt, et otsus 2013/236 on Küprose Vabariigile tervikuna, sealhulgas selle artikli 2 lõike 6 punkti b osas siduv, kuna kõik selle sätted on sõnastatud imperatiivselt. Seejärel rõhutas ta esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 188 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 187, et otsuse eesmärk oli tekitada siduvaid õiguslikke tagajärgi. Lõpuks märkis Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 189 ja 190 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 188 ja 189, et vastuseks menetlust korraldavatele meetmetele oli nõukogu selgitanud, et otsus 2013/236 on osa ühisest praktikast, mis on sisse seatud juba euroala kriisi algusest ja mille kohaselt euroala riigile antud finantsabi tingimused on seotud otsustega, mille nõukogu võtab vastu ELTL artikli 136 alusel, tagades nii valitsustevahelise ja liidu tegevusvaldkondade sidususe. Üldkohus järeldas sellest esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 191 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 190, et Küprose Vabariigil ei olnud mingit kaalutlusruumi BoC tagamata hoiuste aktsiateks konverteerimisest taganemiseks.

115 Nagu nõukogu õigesti leiab, on selles põhjenduses rikutud õigusnormi.

116 Nimelt, kuna otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punktis b on üksnes üldsõnaliselt nõutud, et Küprose ametiasutused seda konverteerimist säilitaksid või jätkuvalt rakendaksid, määratlemata selle tehingu üksikasjalikke tingimusi, siis järeldas Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 183–191 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 182–190 vääralt, et neil asutustel ei ole mingit kaalutlusruumi nimetatud tingimuste kindlaksmääramisel, eriti aktsiate arvu ja väärtuse osas, mis antakse BoC hoiustajatele nende tagamata hoiuste vastu selles pangas.

117 Eeltoodust järeldub, et vaidlustatud kohtuotsuste nimetatud punktides esitatud põhjendustes on tehtud ilmne hindamisviga, mille tõttu tuleb vaidlustatud kohtuotsused tühistada osas, milles nendega lükati tagasi nõukogu vastuvõetamatuse vastuväited seoses otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punktiga b.

118 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb vastuapellatsioonkaebused rahuldada.

Apellantide apellatsioonkaebused kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P

119 Apellatsioonkaebuste põhjendamiseks esitavad apellandid kaheksa väidet.

Esimene väide

Poolte argumendid

120 Esimeses väites heidavad apellandid sisuliselt Üldkohtule ette mitut väidetavat viga või tõendite moonutamist esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 115–118, 127 ja 132 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 111–114, 123 ja 128, kuna ta otsustas neis esiteks, et eurorühma 25. märtsi 2013. aasta avaldus ei nõua, et Küprose Vabariik võtaks vastu käesoleva kohtuotsuse punktides 20–24 nimetatud dekreedid, ja teiseks, et euroala riikide esindajate kokkuleppe, mille kohaselt FAFi antakse Küprose Vabariigile ainult juhul, kui ta võtab nendes dekreetides nimetatud meetmed (edaspidi „tingimuslikkuse kokkulepe“), sõlmisid euroala riikide rahandusministrid ESMi juhatajate nõukogu liikmetena, mitte eurorühma liikmetena.

121 Nõukogu ja komisjon leiavad, et see väide on vastuvõetamatu ja igal juhul põhjendamatu.

Euroopa Kohtu hinnang

122 Tuleb märkida, et esimene väide, sama moodi nagu selles kritiseeritud Üldkohtu hinnangud, põhineb esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 113 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109 esitatud eeldusel, et eurorühm on aluslepingutega asutatud liidu üksus, mille aktid ja tegevus võivad kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse ELTL artikli 340 teise lõigu alusel. Nagu nähtub aga kohtuasjades C-597/18 P ja C-598/18 P nõukogu esitatud apellatsioonkaebuste analüüsist, on seda eeldades rikutud õigusnormi. Järelikult ei saa esimese väitega igal juhul nõustuda.

Teine kuni neljas väide

Poolte argumendid

123 Teises kuni neljandas väites, mida tuleb analüüsida koos, heidavad apellandid Üldkohtule sisuliselt ette seda, et ta on rikkunud õigusnorme või teinud hindamisvigu ning moonutanud tõendeid seoses EKP 21. märtsi 2013. aasta pressiteatega, 26. aprilli 2013. aasta vastastikuse mõistmise memorandumi läbirääkimiste ja sõlmimisega, „komisjoni seisukohtadega, mille kohaselt Küprose asutuste võetud meetmed vastasid tingimustele“, samuti seoses komisjoni ja EKP heakskiiduga teha FAFi osamaksete väljamaksed Küprose Vabariigile, eurorühma 2013. aasta 12. aprilli, 13. mai ja 13. septembri avaldustega ning otsusega 2013/236.

124 Konkreetselt väidavad nad, et Üldkohus ei oleks tohtinud pärast nende tõendite analüüsimist jõuda järeldusele, et vastustajad ei nõudnud Küprose ametiasutustelt käesoleva kohtuotsuse punktides 20–24 nimetatud dekreetides ette nähtud meetmete võtmist, samas kui vastustajate erinevad aktid ja tegevus kuuluvad just „ühtsesse tervikusse“, milles iga akt ja tegevus on vajalik eeltingimus selleks, et Küprose Vabariik saaks neid meetmeid säilitada või jätkuvalt rakendada, ning mis on käsitatav vastustajate kooskõlastatud tegevusena.

125 Lisaks väidavad apellandid, et EL lepingule ja EL toimimise lepingule lisatud protokolli (nr 4) Euroopa Keskpankade süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja kohta (edaspidi „EKP põhikiri“) artikli 14.4 kohaselt tähendab selle institutsiooni pädevus erakorralist likviidsusabi lõpetada, et selle andmine ei kuulu riigi keskpanga ainupädevusse, mistõttu nõudis EKP oma 21. märtsi 2013. aasta pressiteates Küprose ametiasutustelt, et nad võtaksid vastu eelmises punktis nimetatud meetmed.

126 Vastustajad vaidlevad apellantide argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

127 ELTL artiklist 256, Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ning Euroopa Kohtu kodukorra artikli 168 lõike 1 punktist d ja artiklist 169 tuleneb, et apellatsioonkaebuses tuleb näidata täpselt kritiseeritavad osad kohtuotsuses, mille tühistamist nõutakse, samuti seda nõuet konkreetselt toetavad õiguslikud argumendid. Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei vasta apellatsioonkaebus sellele nõudele, kui esitamata argumentatsiooni, milles oleks konkreetselt välja toodud vaidlustatud kohtuotsuses väidetavalt sisalduv õigusnormi rikkumine, piirdutakse selles Üldkohtus juba esitatud väidete ja argumentide kordamisega. Selline apellatsioonkaebus on tegelikult käsitatav nõudena, millega soovitakse saavutada ainult Üldkohtule juba esitatud hagiavalduse uuesti läbivaatamine, mis ei kuulu aga Euroopa Kohtu pädevusse (vt eelkõige 4. juuli 2000. aasta kohtuotsus Bergaderm ja Goupil *vs.* komisjon, C-352/98 P, EU:C:2000:361, punkt 35, ning 27. mai 2020. aasta kohtumäärus Paix et justice pour les juifs séfarades en Israël *vs.* komisjon ja Euroopa Nõukogu, C-798/19 P, ei avaldata, EU:C:2020:389, punktid 10 ja 11 ning seal viidatud kohtupraktika).

128 Samuti tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et Euroopa Kohus ei ole pädev tuvastama fakte ega üldjuhul ka hindama tõendeid, millele Üldkohus on nende faktide tuvastamisel tuginenud (vt selle kohta 8. mai 2003. aasta kohtuotsus T. Port *vs.* komisjon, C-122/01 P, EU:C:2003:259, punkt 27, ja 25. oktoobri 2007. aasta kohtuotsus Komninou jt *vs.* komisjon, C-167/06 P, ei avaldata, EU:C:2007:633, punkt 40). Üldkohtule esitatud tõendite hindamine ei ole iseenesest Euroopa Kohtu kontrollile alluv õigusküsimus, välja arvatud juhul, kui neid tõendeid on moonutatud (vt eelkõige 28. mai 1998. aasta kohtuotsus New Holland Ford *vs.* komisjon, C-8/95 P, EU:C:1998:257, punkt 26).

129 Käesoleval juhul tuleb esiteks märkida, et osas, milles apellantide teises kuni neljandas väites esitatud argumendid puudutavad eurorühma 2013. aasta 12. aprilli, 13. mai ja 13. septembri avaldusi, tuleb need argumendid käesoleva kohtuotsuse punktis 122 esitatud põhjustel tulemusetuse tõttu tagasi lükata.

130 Teiseks tuleb tõdeda, et teine kuni neljas väide, mis on esitatud ettekäändel, et Üldkohus on moonutanud faktilisi asjaolusid ja tõendeid, kordavad sisuliselt Üldkohtule apellantide esitatud argumente, mille kohaselt kuuluvad vastustajate aktid ja tegevus „ühtsesse tervikusse“, ning nendes palutakse seega, et Euroopa Kohus hindaks neid argumente uuesti, mis aga ei ole Euroopa Kohtu pädevuses.

131 Kolmandaks tuleb osas, milles apellantide argumendid puudutavad läbirääkimisi 26. aprilli 2013. aasta vastastikuse mõistmise memorandumi üle ja selle sõlmimist komisjoni poolt, „komisjoni seisukohti, mille kohaselt Küprose asutuste võetud meetmed vastasid tingimustele“, ning komisjoni ja EKP heakskiitu teha FAFi osamaksete väljamaksed Küprose Vabariigile, meelde tuletada, et nagu Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 167–169 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 166–168 õigesti leidis, ei tulene komisjonile ja EKP-le ESMi asutamislepinguga pandud ülesannetest iseenesest mingit otsustusõigust ja nimetatud kahe institutsiooni tegevus selle asutamislepingu alusel on siduv üksnes ESMile (20. septembri 2016. aasta kohtuotsus Ledra Advertising jt *vs.* komisjon ja EKP, C-8/15 P – C-10/15 P, EU:C:2016:701, punkt 53 ja seal viidatud kohtupraktika)

132 Sellest järeldub, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis nimetatud aktid ei olnud omistatavad mitte komisjonile ja EKP-le, vaid ESMile, ilma et ta oleks – nagu nähtub esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 201–204 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 200–203 – ära otsustanud küsimust, kas liidu õiguse järgimise kontrolliga seoses tegutsesid komisjon ja EKP 26. aprilli 2013. aasta vastastikuse mõistmise memorandumi üle läbirääkimiste pidamise ja selle sõlmimise protsessis või Küprose asutuste võetud meetmete rakendamise üle järelevalvet tehes õigusvastaselt nii, et see võis kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse.

133 Neljandaks, mis puudutab tuginemist EKP põhikirja artiklile 14.4, et tõendada, et erakorralise likviidsusabi andmisel nõudis see institutsioon Küprose ametiasutustelt käesoleva kohtuotsuse punktis 124 nimetatud meetmete võtmist, siis tuleb märkida, et see argument üksnes kordab Üldkohtus esitatud argumente, mille Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 134–155 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 130–151 üksikasjaliku analüüsi lõpuks tagasi lükkas. Vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 127 meenutatud kohtupraktikale tuleb selline argument seega vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

134 Viiendaks, seoses otsusega 2013/236 ja täpsemalt Laïki integreerimisega BoCsse, mida on mainitud selle otsuse artikli 2 lõike 6 punktis b, ei teinud Üldkohus viga, kui ta otsustas esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 178 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 177, et see säte ei kehtestanud selle meetme rakendamise üksikasjalikke tingimusi, mistõttu oli Küprose ametiasutustel nende tingimuste kindlaksmääramisel vähemalt suur kaalutlusruum.

135 Arvestades eeltoodut tuleb teine, kolmas ja neljas väide tagasi lükata.

Viies väide

Poolte argumendid

136 Viiendas väites leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 218 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 217, et nende hagid on Laïki nõudeõiguste teisendamist puudutavas osas vastuvõetamatud, kuna apellandid piirdusid vaid väitega, et Küprose ametiasutuste meetmete tõttu selle panga aktsiad „kustutati“ ilma rahalise vastutasuta või olid oma majandusliku väärtuse „täielikult kaotanud“, näitamata ära mingitki seost otsuse 2013/236 väidetava õigusvastasuse ja viidatud kahju vahel ning täpsustamata, kuidas nõukogu selle kahju tekitamisel osales.

137 Kõigepealt nähtub eurorühma 25. märtsi 2013. aasta avalduse lisast ja otsuse 2013/236 põhjendusest 5 selgelt, et Laïki aktsionärid olid kohustatud võtma enda kanda selle asutuse päästmise rahastamise kulud, kuivõrd nende nõudeõigused teisendati.

138 Seejärel väidavad apellandid, et Üldkohtu põhjendused, mis on esitatud esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 218 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 217, on vastuolus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 506 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 505 esitatud Üldkohtu enda viitega „kõnealuste pankade kohustuste ja nõudeõiguste teisendamisele“.

139 Komisjon vaidleb apellantide argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

140 Mis puudutab kõigepealt apellantide argumenti eurorühma 25. märtsi 2013. aasta avalduse lisa sisu kohta, siis tuleb see argument käesoleva kohtuotsuse punktis 122 esitatud põhjustel tulemusetuse tõttu tagasi lükata.

141 Seejärel tuleb otsuse 2013/236 põhjenduse 5 kohta täheldada, et apellandid, kes ei viita sellega seoses neid puudutavate faktide moonutamisele, soovivad tegelikult, et seda põhjendust uuesti hinnataks, mis ei kuulu Euroopa Kohtu pädevusse, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 127 ja 128 viidatud kohtupraktikast.

142 Viimaks tuleb meenutada seoses vaidlustatud kohtuotsuste põhjenduste väidetava vastuoluga, millele apellandid viitavad, et küsimus, kas Üldkohtu otsuse põhjendused on vastuolulised, on õigusküsimus, mida võib iseenesest apellatsioonkaebuses tõstatada (16. juuli 2009. aasta kohtuotsus Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland *vs.* komisjon, C-385/07 P, EU:C:2009:456, punkt 71 ning seal viidatud kohtupraktika).

143 Siiski tuleb tõdeda, et käesoleval juhul ei ole esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktide 218 ja 506 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktide 217 ja 505 vahel mingit vastuolu, mis võiks viia nende kohtuotsuste tühistamiseni.

144 Nimelt, esiteks nähtub esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktist 218 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktist 217, et Üldkohus tuvastas, et käesoleva kohtuotsuse punktides 20–24 nimetatud dekreedid ei näinud ette Laïki aktsiate suhtes kohaldatavat nõudeõiguste teisendamist. Ent apellandid ei vaidlegi vastu sellele, et need dekreedid näevad ette üksnes Kreekas asuvate Laïki filiaalide müügi, Laïki teatavate varade ja kohustuste ülekandmise BoC-le ning BoC uuest aktsiakapitalist 18% suuruse osaluse andmise Laïkile ega kirjuta seega ette ühtegi Laïki aktsionäride suhtes kohaldatavat nõudeõiguste teisendamise meedet. Teiseks on esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 506 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 505 omakorda märgitud, et IMFi ühe 2013. aasta mai aruande kohaselt oli vajadus eristada maksejõulisi panku maksejõuetutest pankadest üks põhjustest, miks eelistati Laïki ja BoC nõudeõiguste teisendamist võrreldes erakordse maksuga tagatud ja tagamata hoiustelt kõigis Küprose pankades. See üldine järeldus ei puuduta seega konkreetselt neid dekreete, mida Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 218 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 217 otseselt analüüsis, mistõttu ei saa talle ette heita mingitki vasturääkivust tema arutluskäigus.

145 Igal juhul ei lükka apellantide argumendid ümber esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 218 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 217 esitatud Üldkohtu järeldust, et esimeses kohtuastmes esitatud hagiavalduses ei olnud täpsustatud, kuidas oli nõukogu otsuse 2013/236 vastuvõtmine seotud Laïki aktsionäridele kahju tekitamisega.

146 Seega tuleb viies väide tagasi lükata.

Kuues väide

Poolte argumendid

147 Kuuendas väites, mis jaguneb kolmeks osaks, väidavad apellandid sisuliselt, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta välistas liidu institutsioonide aktide ja tegevusega nende omandiõiguse rikkumise.

148 Selle väite esimeses osas, mis puudutab BoC poolt Laïki tagatud hoiuste ülevõtmist ja tagamata hoiuste Laïkisse jätmist, BoC tagamata hoiustest 37,5% aktsiateks konverteerimist ja ühe osa nendest tagamata hoiustest ajutist külmutamist, märgivad apellandid kõigepealt, et Euroopa Kohus analüüsis oma 20. septembri 2016. aasta kohtuotsuses Ledra Advertising jt *vs.* komisjon ja EKP (C-8/15 P – C-10/15 P, EU:C:2016:701) üksnes 26. aprilli 2013. aasta vastastikuse mõistmise memorandumi punkte 1.23–1.27.

149 Seejärel vaidlevad apellandid vastu Üldkohtu hinnangule, mis on esitatud esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 285 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 284 ning mille kohaselt olid omandiõiguse piirangud ette nähtud seadusega, samas kui esiteks puudus liidul kõnealuste meetmete vastuvõtmisel pädevus nõuda asjaomaste pankade kohustuste teisendamist või nende suhtes kriisilahendusmeetmete kohaldamist. Teiseks võeti 22. märtsi 2013. aasta seadus vastu üksnes äärmiselt suure surve tõttu, mida vastustajad avaldasid Küprose ametivõimudele, nagu nähtub selle seaduse sisust, mille dikteeris komisjon, ja selle vastuvõtmise kuupäevast, milleks oli päev pärast seda, kui EKP otsustas erakorralise likviidsusabi lõpetada. Harta artikli 52 lõikes 1 nimetatud õigusakti kvaliteedi kriteerium ei ole seega täidetud. Kolmandaks, vastupidi sellele, mida leidis Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 276 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 275, ei näe 22. märtsi 2013. aasta seadus asjaomaste pankade võlausaldajatele ja aktsionäridele ette tegelikke tagatisi ega taga õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele järgimist. Neljandaks rikkus Üldkohus õigusnormi ja moonutas tõendeid, kui ta esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 282 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 281 leidis, et olukorra kiireloomulisuse tõttu ei oleks eelneva konsulteerimise menetluse läbiviimine olnud võimalik.

150 Lõpuks leiavad apellandid, et kõnealuste meetmetega rikuti proportsionaalsuse põhimõtet, kuna oleks saanud võtta muid vähem piiravaid meetmeid. Sellega seoses täpsustavad nad esiteks, et rangema meetme võtmist ei saa õigustada asjaolu, et Küprose parlament otsustas pangahoiuste maksu kehtestamata jätta. Teiseks on Küprose Vabariigi juhtum igati võrreldav teiste finantsabi taotlenud euroala riikide juhtumitega. Kolmandaks meenutavad apellandid, et Euroopa Kohus kinnitas oma 16. juuni 2015. aasta otsuses Gauweiler jt (C-62/14, EU:C:2015:400), et EKP-l on palju võimalusi, kuidas maandada pingeid finantsturgudel, tagada euro stabiilsus ja suurendada finantsstabiilsust. Neljandaks on 100 000 eurot ületavate hoiuste väärtuskärpe astmelisuse puudumine vastuolus proportsionaalsuse põhimõttega.

151 Kuuenda väite teises osas, mis käsitleb BoC lihtaktsiate nimiväärtuse vähendamist ühelt eurolt ühele sendile ja Kreeka filiaalide müüki, viitavad apellandid sama väite esimese osa argumentidele. Lisaks väidavad nad, et Kreeka filiaale ei müüdud avatud, läbipaistvas ja mittediskrimineerivas menetluses.

152 Selle väite kolmanda osa põhjendamiseks märgivad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et EKP tegevus seoses erakorralise likviidsusabiga ei ole käsitatav EKP põhikirja artikli 14.4, hea halduse põhimõtte ning õigluse ja järjekindluse nõuete ilmselge rikkumisena. Esiteks, vastupidi esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 377 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 376 Üldkohtu otsustatule nõudis EKP käesoleva kohtuotsuse punktis 124 nimetatud meetmete võtmist, nagu nähtub argumentidest, mille apellandid esitasid teise väite raames. Teiseks on selle institutsiooni tegevus õigusvastane seetõttu, et kuna tal on ulatuslik kaalutlusruum selle üle otsustamisel, kas pank on maksejõuline ja kas talle anda erakorralist likviidsusabi, tegutseb ta otsustusprotsessi raames, mis on harta artikli 52 lõikega 1 vastuolus. Kolmandaks järeldas Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 400 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 399 vääralt, et EKP 21. märtsi 2013. aasta pressiteade vastas põhjendamisnõudele, kuna sellest nähtus EKP nõukogu samal päeval tehtud otsuse põhjendus.

153 Vastustajad vaidlevad apellantide argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

154 Kõigepealt tuleb meenutada, nagu tegi õigesti ka Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 254 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 253, et harta artiklis 17 sätestatud omandiõigus ei ole absoluutne õigus (20. septembri 2016. aasta kohtuotsus Ledra Advertising jt *vs.* komisjon ja EKP, C-8/15 P – C-10/15 P, EU:C:2016:701, punkt 69).

155 Vastavalt harta artikli 52 lõikele 1 tohib hartaga tunnustatud õiguste ja vabaduste teostamist piirata siiski seadusega ja nende olemust järgides ning proportsionaalsuse põhimõtet arvestades võib neile õigustele ja vabadustele seada piiranguid üksnes juhul, kui need on vajalikud ning vastavad tegelikult liidu tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele või kui on vaja kaitsta teiste isikute õigusi ja vabadusi (31. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkt 101).

156 Kuuenda väite esimese osa kohta tuleb kõigepealt märkida, et Üldkohus ei teinud viga, kui ta pidas esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 261 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 260 käesolevas asjas asjasse puutuvaks hinnangut, mille Euroopa Kohus andis 20. septembri 2016. aasta kohtuotsuse Ledra Advertising jt *vs.* komisjon ja EKP (C-8/15 P – C-10/15 P, EU:C:2016:701) punktides 73 ja 74 seoses esimese meetmete rühmaga, mida nimetati 26. aprilli 2013. aasta vastastikuse mõistmise memorandumi punktides 1.23–1.27.

157 Igal juhul, mis puudutab esimesena etteheidet, et nende omandiõiguse piiranguid ei olnud ette nähtud seadusega, ja eriti apellantide argumenti, mille kohaselt ei saanud liit käesoleva kohtuotsuse punktis 124 nimetatud meetmete vastuvõtmisel nõuda asjaomaste pankade mis tahes kohustuste teisendamist või nende suhtes kriisilahendusmeetmete võtmist, siis tuleb esiteks asuda seisukohale, et nagu Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 284 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 283 õigesti märkis, ei tähenda see, et asjaolude asetleidmise ajal puudusid liidus ühtlustamismeetmed pankade kohustuste teisendamise valdkonnas, et liikmesriikidel oleks olnud keelatud vastu võtta kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise meetmeid, mille vastuvõtmine ei saa aga kaasa tuua liidu lepinguvälist vastutust. Teiseks, mis puudutab pankade kriisilahenduse korda, siis ei võtnud Üldkohus seisukohta küsimuses, kas asjaolude asetleidmise ajal eksisteeris liidu õiguses selle korra jaoks õiguslik alus, mistõttu tuleb apellantide selle kohta esitatud argument tulemusetuna tagasi lükata.

158 Lisaks, kuivõrd apellandid väidavad, et vastustajad avaldasid Küprose ametivõimudele 22. märtsi 2013. aasta seaduse vastuvõtmiseks väga suurt survet, et harta artikli 52 lõikes 1 ette nähtud õigusaktide kvaliteedi kriteerium ei ole täidetud ning et see seadus ei pakkunud ei tagatist asjaomaste pankade võlausaldajatele ja aktsionäridele ega tõhusat kohtulikku kaitset, siis tuleb märkida, et nende argumentidega paluvad apellandid tegelikult Euroopa Kohtul uuesti hinnata Üldkohtule esitatud fakte ja tõendeid, ilma et nad tõendaksid, et Üldkohus on oma hinnangus, mille ta andis esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 274–281 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 273–280, neid fakte ja tõendeid moonutanud. Nagu aga nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 127 ja 128 viidatud kohtupraktikast, ei ole sellised argumendid apellatsioonimenetluses vastuvõetavad.

159 Seoses apellantide argumendiga, et vastupidi sellele, mida Üldkohus otsustas esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 282 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 281, oleks olnud võimalik läbi viia asjaomaste pankade hoiustajate ja aktsionäridega eelneva konsulteerimise menetlus, tuleb märkida, et vaidlustatud kohtuotsuste nendes punktides tugines Üldkohus õigustatult oma arutluskäigus EIK 21. juuli 2016. aasta otsusele kohtuasjas Mamatas jt *vs.* Kreeka (CE:ECHR:2016:0721JUD006306614), millest nähtub, et nõuet, mille kohaselt saab omandiõigust piirata vaid seadusega, ei saa tõlgendada nii, et isikutega, keda see seadus puudutab, tuleb enne seaduse vastuvõtmist konsulteerida, eriti kui niisugune eelnev konsulteerimine oleks paratamatult tekitanud viivituse asjasse puutuvate pankade kokkuvarisemise vältimiseks võetavate meetmete kohaldamisel.

160 Mis teisena puudutab proportsionaalsuse põhimõtte rikkumise etteheidet, siis tuleb meenutada, et see põhimõte nõuab, et liidu õigusnormidega rakendatavad meetmed oleksid vastava õigusaktiga taotletavate õiguspäraste eesmärkide saavutamiseks sobivad ega läheks kaugemale sellest, mis on nende saavutamiseks vajalik (31. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs*. nõukogu, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkt 102 ja seal viidatud kohtupraktika).

161 Käesoleval juhul võttis Üldkohus kõigepealt esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 255 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 254 arvesse üldise huvi eesmärki, mida vastustajate aktide ja tegevusega taotleti ning mis seisnes Küprose ja kogu euroala finantssüsteemi stabiilsuse tagamises.

162 Seejärel analüüsis ta esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 302–313 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 301–312 apellantide argumente, milles nad vaidlesid vastu sellele, et taotletava eesmärgi saavutamiseks ei olnud vähem piiravaid meetmed. Sellega seoses võttis Üldkohus arvesse Küprose parlamendi 19. märtsi 2013. aasta otsust jätta kehtestamata maks kõigile pangahoiustele, IMFi 2013. aasta mai aruande punktis 11 nimetatud alternatiivsete lahendustega kaasnevaid ebamugavusi või nende realiseerimatust, olulist kahju, mille oleks tekitanud nii maksumaksjatele kui ka hoiustajatele Küprose Vabariigi euroalast lahkumine, ning nõrkusi, mis oleks olnud apellantide välja pakutud astmelisel väärtuskärbete süsteemil, mille puhul oleks arvestatud asjasse puutuvates pankades hoitavate hoiuste mahtu.

163 Lõpuks lükkas ta esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 311 ja 312 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 310 ja 311 tagasi Küprose Vabariigi ja teiste finantsabi saanud euroala riikide olukorra võrdluse põhjusel, et Küprose Vabariigi finantssektorit iseloomustas selle ülemäärane suurus võrreldes tema majanduse suurusega.

164 Üldkohtu üksikasjalikest järeldustest nähtub, et ta ei teinud hindamisviga ega rikkunud proportsionaalsuse põhimõtet otsustades, et alternatiivid asjasse puutuvate pankade rekapitaliseerimisele ei oleks olnud vähem piiravad kui võetud meetmed ning et rekapitaliseerimise ärajätmise korral oleks asjaomaseid panku ohustanud tegevuse lõpetamine ja ähvardanud korrapäratu maksejõuetus, mis võinuks olla süsteemne, levides kiiresti teistesse liikmesriikidesse või isegi kogu euroala pangandussüsteemi.

165 Järelikult tuleb kuuenda väite esimene osa tagasi lükata.

166 Selle väite teise osaga seoses tuleb esiteks tõdeda, et apellandid piirduvad üldise viitega oma sama väite esimeses osas esitatud argumentidele. Sellest järeldub, et käesoleva kohtuotsuse punktides 156–165 esitatud põhjustel ei saa nende argumentidega nõustuda.

167 Teiseks, mis puudutab etteheidet, et Kreeka filiaale ei müüdud avatud, läbipaistvas ja mittediskrimineerivas menetluses, siis viitavad apellandid vaid Üldkohtule esitatud tõenditele, märkimata, milliseid neist tõenditest on moonutatud. Vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 128 viidatud kohtupraktikale ei kuulu aga selline etteheide apellatsioonimenetluses Euroopa Kohtu pädevusse.

168 Järelikult ei saa kuuenda väite teise osaga nõustuda.

169 Mis puudutab selle väite kolmandat osa, eriti apellantide argumente, milles nad esiteks vaidlevad vastu asjaolule, et käesoleva kohtuotsuse punktis 124 nimetatud meetmete võtmist ei nõutud ei EKP 21. märtsi 2013. aasta pressiteates ega EKP nõukogu sama päeva otsuses, ning teiseks seavad kahtluse alla EKP tegevuse õiguspärasuse seoses erakorralise likviidsusabi andmisega, siis tuleb märkida, et apellandid viitavad oma teises väites esitatud argumentatsioonile, milles nad piirduvad sellega, nagu märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 133, et nad esitavad uuesti juba Üldkohtule esitatud argumendid seoses EKP vastava rolliga, ja mis kooskõlas käesoleva kohtuotsuse punktis 127 viidatud kohtupraktikaga lükati vastuvõetamatuna tagasi.

170 Lisaks, seoses apellantide argumentidega, et EKP 21. märtsi 2013. aasta pressiteade on puudulikult põhjendatud, piisab, kui märkida, et nende argumentide eesmärk on vaidlustada esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 400 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 399 esitatud põhjendused, millest nähtub, et „[j]ärelikult tuleb käesoleva asja asjaoludel igal juhul tõdeda, et [EKP] 21. märtsi 2013. aasta pressiteate sõnastus – nii lakooniline kui see ka ei olnud – võimaldas hagejatel eelkõige konteksti arvestades mõista kohaldatavaid eeskirju ja EKP presidendi 4. aprilli 2013. aasta pressikonverentsil väljendatud seisukohti nii, et kõnealuste pankade maksejõuetus asjakohase kohandamisprogrammi puudumisel takistas erakorralise likviidsusabi hoidmist senisel tasemel“. Need põhjendused on seega lisaks esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 397–399 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 396–398 esitatud ainult ammendavuse huvides.

171 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei saa aga Üldkohtu otsuse ammendavuse huvides esitatud põhjenduste kohta esitatud argumendid tuua kaasa kohtuotsuse tühistamist ja on seega tulemusetud (12. veebruari 2015. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika).

172 Järelikult tuleb kuuenda väite kolmas osa ja see väide tervikuna tagasi lükata.

Seitsmes väide

Poolte argumendid

173 Seitsmendas väites heidavad apellandid Üldkohtule ette õigusnormi rikkumist järelduse tõttu, et vastustajate aktid ja tegevus ei rikkunud õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet.

174 Esimesena väidavad nad, et KKP juhataja kabineti direktori 11. veebruari 2013. aasta kiri Laïki ja BoC tegevjuhtidele andis selgeid, täpseid, tingimusteta kinnitusi, et hoiustajate õigusi ei piirata ja et antud kinnitused on eurosüsteemile siduvad.

175 Teisena tekitas eurorühma 21. jaanuari 2013. aasta lubadus anda Küprose Vabariigile 2012. aasta novembri poliitilise kokkuleppe alusel FAFi asjaomaste pankade hoiustajates ootuse, et nõudeõiguste teisendamist ei nõuta.

176 Kolmandana ja viimasena väidavad apellandid, et teistele euroala riikidele, nimelt Iirimaale, Kreeka Vabariigile, Hispaania Kuningriigile ja Portugali Vabariigile ei seatud finantsabi andmise tingimuseks teisendamismeetmete võtmist, ning viitavad asjaolule, et EKP lubas erakorralist likviidsusabi pikema aja jooksul. Selle kohta märgivad nad, et Üldkohtu viide 19. juuli 2016. aasta kohtuotsusele Kotnik jt (C-526/14, EU:C:2016:570) ei ole asjasse puutuv, kuna nimetatud kohtuotsus puudutas komisjoni tegevust EL toimimise lepingu riigiabi sätete alusel, mis näevad ette väga konkreetse õigusliku raamistiku ja annavad sellele institutsioonile selge pädevuse.

177 Vastustajad vaidlevad kõigile neile argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

178 Olgu meenutatud, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on õigus tugineda õiguspärase ootuse kaitse põhimõttele igal isikul, kelles Euroopa Liidu institutsioon on konkreetseid kinnitusi andes tekitanud põhjendatud lootusi. Seevastu ei saa selle põhimõtte rikkumisele tugineda selliste kinnituste puudumisel (vt selle kohta 13. septembri 2017. aasta kohtuotsus Pappalardo jt *vs.* komisjon, C-350/16 P, EU:C:2017:672, punkt 39, ja 31. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Islamic Republic of Iran Shipping Lines jt *vs.* nõukogu, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkt 57).

179 Mis puudutab aga käesolevas asjas esiteks etteheiteid, et Üldkohus leidis ekslikult, et mingit õiguspärast ootust ei saanud tekitada ei KKP juhataja kabineti direktori 11. veebruari 2013. aasta kiri asjasse puutuvate pankade tegevjuhtidele ega ka eurorühma 21. jaanuari 2013. aasta lubadus anda Küprose Vabariigile FAFi, siis tuleb asuda seisukohale, et nende etteheidetega piirduvad apellandid Üldkohtus juba esitatud argumentide kordamisega ja paluvad sisuliselt Euroopa Kohtul otsustada teatud tõendite üle, väitmata samas, et Üldkohus on neid tõendeid moonutanud. Järelikult tuleb need etteheited vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktides 127 ja 128 viidatud kohtupraktikale vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

180 Teiseks ei saa apellandid Üldkohtule ette heita seda, et ta esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 432 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 431 tugines 19. juuli 2016. aasta kohtuotsusele Kotnik jt (C-526/14, EU:C:2016:570), otsustades, et ainuüksi asjaolu, et rahvusvahelise finantskriisi varasemates etappides ei seatud finantsabi andmist sõltuvusse käesoleva kohtuotsuse punktis 124 nimetatud meetmetega võrreldavatest meetmetest, ei saa iseenesest pidada täpseks, tingimusteta ja järjepidevaks kinnituseks, mis võis tekitada asjasse puutuvate pankade aktsionärides, võlakirjaomanikes ja hoiustajates õiguspärase ootuse, et seda ei tehta ka Küprose Vabariigile finantsabi andmisel.

181 Kuigi kohtuasi, milles see kohtuotsus tehti, erines tõepoolest käesolevatest kohtuasjadest faktiliste asjaolude poolest, on siiski asjakohane ja analoogia alusel käesolevale juhtumile ülekantav Euroopa Kohtu järeldus, milleni ta jõudis selle kohtuotsuse punktis 65 ning mille kohaselt see, et asjaomaste pankade allutatud nõuetega võlausaldajaid – st võlausaldajad, kelle nõuded emitendist üksuse maksejõuetuse või likvideerimise korral rahuldatakse pärast võlakirjaomanike, kuid enne aktsionäride nõudeid – ei palutud rahvusvahelise finantskriisi esimeses etapis finantsasutuste päästmisele kaasa aidata, ei saanud tekitada allutatud nõuetega võlausaldajates ja aktsionärides õiguspärast ootust, et tulevikus nende suhtes kulude jagamise meetmeid ei kohaldata. Olgu märgitud, et seda järeldust tuleb lugeda sama kohtuotsuse punkti 66 arvestades, milles Euroopa Kohus meenutas, et kuigi õiguspärase ootuse kaitse põhimõte kuulub liidu aluspõhimõtete hulka, ei saa ettevõtjatel siiski olla õiguspärast ootust, et säilib olemasolev olukord, mida võib liidu institutsioonide kaalutlusõiguse raames muuta, eriti valdkonnas, milles tuleb pidevalt teha kohandusi sõltuvalt muutuvast majanduslikust olukorrast.

182 Seega asjaolu, et kohtuasi, milles tehti 19. juuli 2016. aasta kohtuotsus Kotnik jt (C-526/14, EU:C:2016:570), puudutas ainult komisjoni tegevust pangandussektorile antud riigiabi valdkonnas, nagu väidavad apellandid, ei mõjuta ilmselgelt Euroopa Kohtu arutluskäigu asjakohasust käesolevates kohtuasjades, kuna ka need kuuluvad finantskriisi konteksti ning majandus- ja rahapoliitika valdkonda, mis nõuab pidevat kohanemist muutuva majandusliku olukorraga.

183 Seetõttu tuleb seitsmes väide tervikuna tagasi lükata.

Kaheksas väide

Poolte argumendid

184 Kaheksandas väites leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et vastustajate aktide vastuvõtmise ja tegevusega ei rikutud võrdse kohtlemise põhimõtet.

185 Esimesena väidavad nad, et Laïki ja BoC aktsionäre ja tagamata hoiuste omanikke diskrimineeriti võrreldes Laïki võlausaldajaks oleva KKPga, kelle nõuete aluseks oli erakorraline likviidsusabi. Täpsemalt on erakorralisest likviidsusabist tulenev nõue vastustajate õigusvastase tegevuse tulem, kuna EKP lubas mitu aastat lahkelt erakorralist likviidsusabi anda ja nõudis selle kiiret tagasimaksmist oma 21. märtsi 2013. aasta ebaseadusliku otsuse alusel. Lisaks heidavad apellandid Üldkohtule ette, et ta rajas esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 449 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 448 oma arutluskäigu 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsusele Accorinti jt *vs.* EKP (T-79/13, EU:T:2015:756,

punkt 92) ja 24. jaanuari 2017. aasta kohtuotsusele Nausicaa Anadyomène ja Banque d'escompte *vs.* EKP (T-749/15, ei avaldata, EU:T:2017:21, punktid 108 ja 109), kuigi need puudutasid riigi võlakirjade ostu, mitte pangahoiuseid.

186 Teisena diskrimineeriti apellante kaudselt kodakondsuse alusel võrreldes Kreeka filiaalides avatud hoiuste omanikega. Täpsemalt, esiteks on see diskrimineerimine vastuolus asutamisvabadusega. Teiseks ei saa diskrimineerivat kohtlemist põhjendada ebamäärase ohuga, et Kreeka pankadesse paigutatud hoiuste väärtuskärbe oleks võinud tekitada Kreekas hoiuste massilise väljavõtmise. Kolmandaks näitab see, et eurorühm toetas PSId vaatamata kriisi Laïkile ja BoC-le ülekandumise ohust, et apellante diskrimineeriti võrreldes Kreeka pankade hoiustajate ja aktsionäridega.

187 Kolmandana väidavad apellandid, et neid diskrimineeritakse võrreldes hoiustajatega, kelle hoiused ei ületanud 100 000 eurot. Kõigepealt väidavad nad, et Euroopa Inimõiguste Kohtu hinnangul ei ole võlakirjade väärtuskärpe määramisel õiglane kasutada eristamistegurina 100 000 euro suurust künnist (EIK 21. juuli 2016. aasta kohtuotsus Mamatas jt *vs.* Kreeka, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, punkt 137); see kehtib ka hoiuste puhul. Edasi ei ole tähtsust sellel, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 1994. aasta direktiivis 94/19/EÜ hoiuste tagamise skeemide kohta (ELT 1994, L 135, lk 5; ELT eriväljaanne 06/02, lk 252) eristatakse üle ja alla 100 000 euro suuruseid hoiuseid, kuna apellantidele ei antud võimalust nõuda üle 100 000 euro suurustest hoiustest tulenevate nõuete rahuldamist. Lõpuks rikkusid vastustajad nimetatud direktiivi, kuna tingimuslikkuse meetmed, mille eurorühm võttis vastu oma 16. märtsi 2013. aasta kohtumisel, nägid ette, et kuni 100 000 euro suuruseid hoiuseid vähendatakse 6,75%.

188 Neljandana väidavad apellandid, et neid diskrimineeritakse võrreldes finantsabi saanud teiste euroala riikide pankade hoiustajate ja aktsionäridega. Sellega seoses rõhutavad nad eelkõige, et niisuguse abi summa on iga kord olnud suurem kui Küprose Vabariigile antud FAFi summa ja seda on antud vähem piiravatel tingimustel.

189 Viiendana ja viimasena leidis Üldkohus vääralt, et apellandid olid Küprose ühistupankade sektori liikmetega võrreldes erinevas olukorras Laïki ja BoC maksejõuetuse tõttu, samas kui esiteks põhjustas selle maksejõuetuse vastustajate tegevus. Teiseks, kuna sellist maksejõuetust ei ole tuvastanud halduse- või kohtuasutus, ei saa ebamäärane mõiste „maksejõuetus" olla objektiivne põhjendus apellantidele väidetavalt osaks langenud erinevale kohtlemisele. Lisaks ei saanud Üldkohus tugineda IMFi 2013. aasta mai aruandele, kuna see on käesoleva kohtuotsuse punktis 124 nimetatud meetmete vastuvõtmisest hilisem.

190 Vastustajad vaidlevad nendele erinevatele argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

191 Võrdse kohtlemise üldpõhimõte kui liidu õiguse üldpõhimõte nõuab, et võrreldavaid olukordi ei koheldaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei koheldaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui selline kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (6. juuni 2019. aasta kohtuotsus P. M. jt, C-264/18, EU:C:2019:472, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

192 Võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumine erineva kohtlemise tõttu eeldab, et kõnealused olukorrad on võrreldavad kõigi neid iseloomustavate asjaolude poolest (vt eelkõige 16. detsembri 2008. aasta kohtuotsus Arcelor Atlantique et Lorraine jt, C-127/07, EU:C:2008:728, punkt 25).

193 Mis puudutab esimesena etteheidet, et väidetavalt on apellante diskrimineeritud võrreldes Laïki võlausaldaja KKPga, kelle nõuete alus on erakorraline likviidsusabi, siis märkis Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 448 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 447, et apellandid ise möönavad, et erakorralise likviidsusabi andmine kuulub riikide keskpankade pädevusse, mis tähendab, et käesolevas asjas sai Laïkile erakorralist likviidsusabi anda ja tema vastu nõuet omada ainult KKP.

194 Esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 449 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 448 täpsustas Üldkohus, et erinevalt asjaomaste pankade tagamata hoiuste omanikest ja BoC aktsionäridest, kes tegutsevad ainult oma erahuvides, teeb eurosüsteemi keskpank oma otsused eranditult avaliku huvi eesmärkidest lähtudes, nagu nähtub 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsusest Accorinti jt *vs.* EKP (T-79/13, EU:T:2015:756, punkt 92) ja 24. jaanuari 2017. aasta kohtuotsusest Nausicaa Anadyomène ja Banque d'escompte *vs.* EKP (T-749/15, ei avaldata, EU:T:2017:21, punktid 108 ja 109).

195 Olles esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 450 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 449 märkinud, et KKP-l tekkis nõue erakorralise likviidsusabi andmisest, millega ta aitas kaasa üldise huvi eesmärgile tagada Küprose finantssüsteemi ja kogu euroala stabiilsus, järeldas Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 452 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 451, et asjaomaste pankade tagamata hoiuste omanikud ja BoC aktsionärid ühelt poolt ning KKP teiselt poolt ei olnud võrreldavas olukorras, mistõttu ei ole võrdse kohtlemise põhimõtet rikutud.

196 Nende järelduste tegemisel ei ole käesoleva kohtuotsuse punktides 191 ja 192 viidatud kohtupraktikat arvestades rikutud ühtegi õigusnormi.

197 Lisaks ei saa väita, et Üldkohus tugines oma arutluskäigus vääralt käesoleva kohtuotsuse punktis 194 viidatud kohtuotsustele põhjusel, et need puudutasid võlainstrumentide ostmist Kreeka riigilt, mitte pangahoiuseid. Sellega seoses tuleb rõhutada, et nagu EKP õigesti märkis, on sõltumata konkreetsete valitsemissektori võla restruktureerimise meetmete laadist Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) kuuluv keskpank, kes tegutseb üldise huvi eesmärkidel, erinevas olukorras võrreldes nii erainvestoritega, kellel on nõuded riigi vastu, kui ka niisuguste pangahoiuste omanikega, nagu apellandid.

198 Teisena, apellandid leiavad oma etteheites, et neid on diskrimineeritud võrreldes Kreeka filiaalides avatud hoiuste omanikega ja et selline diskrimineerimine on vastuolus asutamisvabadusega. Sellega seoses piisab, kui märkida, et nad esitavad selle etteheite esimest korda Euroopa Kohtus, mistõttu tuleb see vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata (vt selle kohta 13. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Telefónica *vs.* komisjon, C-487/16 P, ei avaldata, EU:C:2017:961, punkt 84, ning 26. septembri 2018. aasta kohtuotsus Philips ja Philips France *vs.* komisjon, C-98/17 P, ei avaldata, EU:C:2018:774, punkt 42).

199 Ülejäänud osas tuleb märkida, et apellantide argumendid – milles ei viidata mingilgi määral tõendite moonutamisele – puudutavad Üldkohtu poolset faktiliste asjaolude tuvastamist ja tõendite hindamist esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 467, 476 ja 477 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 466, 475 ja 476, mis käsitlevad Kreekas hoiuste massilise väljavõtmise ohtu, mis oleks kaasa toonud Kreeka filiaalidesse paigutatud hoiuste väärtuskärpe, õigustades väidetavat diskrimineerimist, ning faktilist konteksti, milles eurorühm PSI kohaldamist toetas, mistõttu tuleb need argumendid käesoleva kohtuotsuse punktides 127 ja 128 välja toodud põhjustel vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

200 Kolmandana, mis puudutab etteheidet, et apellante on diskrimineeritud võrreldes asjaomaste pankade niisuguste hoiustajatega, kelle hoiused ei ületanud 100 000 eurot, siis tuleb esiteks märkida, et järeldus, millele Euroopa Inimõiguste Kohus jõudis oma 21. juuli 2016. aasta kohtuotsuses Mamatas jt *vs.* Kreeka (CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, punkt 137) ja mille kohaselt ei ole võlakirjade

väärtuskärpe määramisel õiglane kasutada 100 000 euro suurust künnist eristamistegurina, tehti sellesse asja puutuvate füüsiliste ja juriidiliste isikute spetsiifilist võlakirjaomaniku staatust arvestades, mitte pangahoiuste omanike suhtes, kellele laieneb direktiiv 94/19.

201 Viimasega seoses ja mis puudutab teiseks apellantide argumente, milles nad vaidlesid vastu direktiivi asjakohasusele käesolevate kohtuasjade kontekstis, siis tuleb tõdeda, et need argumendid ei vasta käesoleva kohtuotsuse punktis 127 meenutatud nõuetele, mille kohaselt tuleb täpselt nimetada tühistamisnõude esemeks oleva kohtuotsuse kritiseeritavad osad, samuti seda nõuet konkreetselt toetavad õiguslikud argumendid, mistõttu tuleb need vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

202 Neljandana, seoses etteheitega, et apellante on väidetavalt diskrimineeritud võrreldes enne Küprose Vabariiki finantsabi saanud teiste euroala riikide pankade hoiustajate ja aktsionäridega, tuleb täheldada, et Üldkohus märkis esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 490 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 489, et meetmed, mille ESM võib seada finantsabi andmise tingimuseks, et lahendada rekapitaliseerimist vajava pangandussüsteemiga riigi finantsprobleeme, võivad igal üksikjuhul suuresti varieeruda, sõltudes reast muudest teguritest peale abi suuruse võrreldes selle riigi majanduse suurusega. Selle kohta täpsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuste nimetatud punktides, et nendeks teguriteks võivad muu hulgas olla abi saava riigi majanduslik olukord, puudutatud pankade väljavaated taastada nende majanduslik elujõulisus ja nende raskustesse sattumise põhjused, sealhulgas teatavatel juhtudel abi saava riigi pangandussektori ülemäärane suurus riigi majandusega võrreldes, üleilmse majanduskeskkonna areng või suur tõenäosus ESMi (või teiste rahvusvaheliste organisatsioonide või liidu või riikide organite ja institutsioonide) tulevaseks sekkumiseks teiste raskustes riikide toetuseks, mistõttu võib olla vajalik igal sekkumisel kasutatavate summade ennetav piiramine.

203 Apellantide argumendid ei tõenda, et see Üldkohtu hinnang on väär. Esiteks, nende poolt esile tõstetud asjaolu, et „ühes euroala riigis hoiuse [või aktsia] majanduslik funktsioon on võrreldav funktsiooniga, mida ta täidab mis tahes muus euroala riigis“, ei tähenda sugugi, et Küprose Vabariigi hoiustajad ja aktsionärid on võrreldavas olukorras hoiustajate ja aktsionäridega niisugustes teistes euroala riikides, kes on saanud ESMi finantsabi enne Küprose Vabariiki, kuna tegurid, mida tuleb võrdlevas analüüsis arvesse võtta, on seotud liikmesriikide endiga.

204 Teiseks ei ole asjakohane apellantide väide, et neid „ei saa mingil juhul pidada vastutavaks põhjuste eest, mis võisid Küprose [Vabariigi] finantsabi vajaduse tekitada, olgu need põhjused ükskõik millised“. See asjaolu ei ole mitte ainult igasuguse mõjuta Üldkohtu arutluskäigule, mille ta esitas hinnangus võimaliku diskrimineerimise kohta ühelt poolt apellantide ja teiselt poolt Küprose Vabariigist erinevate niisuguste euroala riikide, kes on enne ESM finantsabi saanud, pankade hoiustajate ja aktsionäride vahel, vaid eelkõige ei saa see takistada niisuguse abiga kaasneda võivate meetmete sisu sõltumist kaalutlustest, mis on seotud üksnes abi taotleva euroala riigi finantsraskustega.

205 Kolmandaks tuleb märkida, et apellantide argument, mille kohaselt Küprose Vabariik sai kõige drastilisematel tingimustel kõige väiksema abisumma, kordab üksnes Üldkohtus juba esitatud argumenti ning tuleb seega käesoleva kohtuotsuse punktis 127 meenutatud kohtupraktikat arvestades vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

206 Viienda ja viimasena tuleb märkida etteheite kohta, mis käsitleb apellantide väidetavat diskrimineerimist võrreldes Küprose ühistupankade sektori liikmetega, et apellantide kriitika, mis puudutab asjaomaste pankade väidetavat maksejõuetust vastustajate tegevuse tõttu ja asjaolu, et seda maksejõuetust ei tuvastatud haldus- või kohtuotsusega, on liiga ebatäpne ja ebapiisavalt põhjendatud, et Euroopa Kohus saaks teostada oma kontrolli vaidlustatud kohtuotsuste üle. Lisaks puudutab see kriitika suures osas faktiliste asjaolude hindamist. Tuleb aga meenutada, et vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 128 viidatud kohtupraktikale ei saa sellised hinnangud apellatsioonimenetluses alluda Euroopa Kohtu kontrollile, välja arvatud juhul, kui tegemist on faktiliste asjaolude moonutamisega, millele käesolevas asjas aga ei viidata.

207 Lisaks tuleb rõhutada seoses argumendiga, mille kohaselt ei saanud Üldkohus tugineda oma esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 503 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 502 IMFi 2013. aasta mai aruandele, et nagu komisjon õigesti märkis, viitas Üldkohus nimetatud aruandele üksnes kinnitamaks oma järeldust, et erinevalt asjasse puutuvatest pankadest ei olnud Küprose keskasutus Co-operative Central Bank ja ühistupankade sektori krediidiasutused maksejõuetud. Üldkohus jõudis vaidlustatud kohtuotsuste nimetatud punktides sellele järeldusele asjaolude alusel, millele apellandid vastu ei vaidle, tuginedes nimelt esiteks selle keskasutuse poolt 2013. aasta mais Baseli raamistiku kolmanda samba alusel avalikustatud teabe punktile 3.1, mille eesmärk oli tagada pankade finantssuutlikkuse tagamiseks omakapitali minimaalne tase, ning teiseks Üldkohtu istungil EKP antud vastustele, mistõttu tuleb see argument tulemusetuse tõttu tagasi lükata.

208 Järelikult tuleb kaheksas väide tagasi lükata.

209 Kuna kõik väited on tagasi lükatud, tuleb apellantide apellatsioonkaebused tervikuna rahuldamata jätta.

Hagid Üldkohtus

210 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu teise lause kohaselt võib Euroopa Liidu Kohus teha Üldkohtu otsuse tühistamise korral asja suhtes ise lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium seda lubab.

211 Nii on see käesoleval juhul.

212 Nimelt nähtub esiteks käesoleva kohtuotsuse punktides 78–97 esitatud põhjendustest, et eurorühm ei ole aluslepingutega asutatud liidu üksus, mille aktide või käitumise peale saaks esitada ELTL artikli 340 teise lõigu alusel liidu lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi.

213 Järelikult tuleb nõustuda nõukogu vastuvõetamatuse vastuväidetega osas, milles need puudutavad kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejate poolt eurorühma vastu esitatud hagisid.

214 Teiseks, mis puudutab otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punkti b, siis käesoleva kohtuotsuse punktis 116 on märgitud, et kuigi see säte kohustas Küprose Vabariiki säilitama BoC tagamata hoiuste konverteerimist aktsiateks või seda jätkuvalt rakendama, ei võta see siiski Küprose ametiasutustelt suurt kaalutlusruumi, mis neil on selle konverteerimise üksikasjalike tingimuste kindlaksmääramisel. Järelikult ei tulene apellantidele konverteerimisega väidetavalt tekitatud kahju igal juhul mitte viidatud sättest, vaid Küprose Vabariigi võetud rakendusmeetmetest selle konverteerimise rakendamiseks.

215 Järelikult tuleb nõustuda vastuvõetamatuse vastuväidetega, mille nõukogu esitas seoses otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punktiga b.

216 Sellest järeldub, et kohtuasjade C-597/18 P ja C-598/18 P esimese kohtuastme hagejate hagid eurorühma puudutavas osas ja apellantide hagid otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punkti b puudutavas osas tuleb jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

Kohtukulud

217 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 2 on sätestatud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu või kui see on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise.

218 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida sama kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

219 Kuna käesoleval juhul on kohtuasjades C-597/18 P ja C-598/18 P esitatud apellatsioonkaebuste osas nende kohtuasjade hagejad esimeses kohtuastmes kohtuvaidluse kaotanud, tuleb vastavalt nõukogu ja komisjoni nõuetele jätta nende kohtukulud nende endi kanda ning mõista neilt välja nõukogu ja komisjoni kohtukulud apellatsioonimenetluses ja Üldkohtu menetluses.

220 Mis puudutab kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P esitatud apellatsioonkaebusi, siis kuna nõukogu, komisjon ja EKP on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja apellandid on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb apellantide kohtukulud jätta nende endi kanda ja mõista neilt välja nimetatud institutsioonide kohtukulud apellatsioonimenetluses ja Üldkohtu menetluses.

221 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 140 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste lahendamisel, kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud. Soome Vabariik, kes on käesolevates apellatsioonimenetlustes menetlusse astuja, peab seega ise kandma oma nende menetlustega seotud kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 13. juuli 2018. aasta kohtuotsus K. Chrysostomides & Co. jt *vs.* nõukogu jt (T-680/13, EU:T:2018:486) ja 13. juuli 2018. aasta kohtuotsus Bourdouvali jt *vs.* nõukogu jt (T-786/14, ei avaldata, EU:T:2018:487) osas, milles nendes lükatakse tagasi Euroopa Liidu Nõukogu vastuvõetamatuse vastuväited seoses nendes kohtuasjades hagi esitamisega eurorühma vastu ja seoses nõukogu 25. aprilli 2013. aasta otsuse 2013/236/EL, mis on adresseeritud Küprosele ning käsitleb spetsiifilisi finantsstabiilsuse ja jätkusuutliku majanduskasvu taastamise meetmeid, artikli 2 lõike 6 punktiga b.**

2. **Esimeses kohtuastmes kohtuasjades T-680/13 ja T-786/14 esitatud hagid on vastuvõetamatud osas, milles need on esitatud eurorühma vastu ja otsuse 2013/236 artikli 2 lõike 6 punkti b peale.**

3. **Jätta apellatsioonkaebused kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P rahuldamata.**

4. **Kohtuasjades C-597/18 P ja C-598/18 P jätta järgmiste isikute – Dr. K. Chrysostomides & Co. LLC, Agroton plc, Joanna ja Kyriaki Andreou, Bundeena Holding plc, Henrietta Jindra Burton, C & O Service & Investment Ltd, C. G. Christofides Industrial Ltd, Phidias Christodoulou, Georgia Phanou-Christodoulou, Christakis Christofides, Theano Chrysafi, Andreas Chrysafis, Dionysios Chrysostomides, Eleni K. ja Eleni D. Chrysostomides, D & C Construction and Development Ltd, Chrystalla Dekatris, Constantinos Dekatris, Dr. K. Chrysostomides and Co., Emily Dragoumi, Parthenopi Dragoumi, James Droushiotis, Eastvale Finance Ltd, Nicos Eliades, Tereza Eliades, Goodway Alliance Ltd, Christos Hadjimarkos, Johnson Cyprus Employees Provident Fund, Kalia Georgiou LLC, Komposit Ltd, Platon M. Kyriakides, L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, Lois Builders Ltd, Athena Mavronicola-Droushiotis, Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, Neita International Inc., Sophia Nicolatos, Paris & Barcelona Ltd, Louiza Patsiou, Probus Mare Marine Ltd, Provident Fund of the Employees of Osel Ltd, R.A. M. Oil Cyprus Ltd, Steelway Alliance Ltd, Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, The Cyprus Phassouri Estates Ltd, The Prnses Ltd, Christos Tsimon, Nafsika Tsimon, Unienergy Holdings Ltd ja Julia Justine Jane Woods ning Eleni Pavlikka Bourdouvali, Georgios Bourdouvalis, Nikolina Bourdouvali, Coal Energy Trading Ltd, Christos Christofi, Elisavet Christofi, Athanasia Chrysostomou, Sofoklis Chrysostomou, Clearlining Ltd, Alan Dimant, Dodoni Ependyseis Chartofylakou Dimosia**

Etaireia Ltd, Dtek Holding Ltd, Dtek Trading Ltd, Elma Holdings pcl, Elma Properties & Investments pcl, Agrippinoulla Fragkoudi, Dimitrios Fragkoudis, Frontal Investments Ltd, Costas Gavrielides, Eleni Harou, Theodora Hasapopoullou, Gladys Iasonos, Georgios Iasonos, Jupiter Portfolio Investments pcl, George Karkousi, Lend & Seaserve Ltd, Liberty Life Insurance pcl, Michail P. Michailidis Ltd, Michalakis Michaelides, Rena Michael Michaelidou, Akis Micromatis, Erginos Micromatis, Harinos Micromatis, Alvinos Micromatis, Plotinos Micromatis, Nertera Investments Ltd, Andros Nicolaides, Melina Nicolaides, Ero Nicolaidou, Aris Panagiotopoulos, Nikolitsa Panagiotopoulou, Lambros Panayiotides, Ersi Papaefthymiou, Kostas Papaefthymiou, Restful Time Co., Alexandros Rodopoulos, Seatec Marine Services Ltd, Sofoklis Chrisostomou & Yioí Ltd, Marinos C. Soteriou, Sparotin Ltd ning Miranda ja Myria Tanou – endi kanda kohtukulud, mis neil tekkisid nii esimese kohtuastme menetluses kui ka nendes kohtuasjades esitatud apellatsioonkaebuste lahendamisega seotud menetluses, ning mõista neilt välja Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni kohtukulud samades menetlustes.

5. **Kohtuasjades C-603/18 P ja C-604/18 P jätta järgmiste isikute – D^r^. K. Chrysostomides & Co. LLC, Agroton plc, Joanna ja Kyriaki Andreou, Henrietta Jindra Burton, C & O Service & Investment Ltd, C. G. Christofides Industrial Ltd, Christakis Christofides, Theano Chrysafi, Andreas Chrysafis, Dionysios Chrysostomides, Eleni K. ja Eleni D. Chrysostomides, D & C Construction and Development Ltd, Chrystalla Dekatris, Constantinos Dekatris, D^r^. K. Chrysostomides and Co., Emily Dragoumi, Parthenopi Dragoumi, Eastvale Finance Ltd, Nicos Eliades, Tereza Eliades, Goodway Alliance Ltd, Christos Hadjimarkos, Johnson Cyprus Employees Provident Fund, L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, Lois Builders Ltd, Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, Neita International Inc., Paris & Barcelona Ltd, Provident Fund of the Employees of Osel Ltd, R.A. M. Oil Cyprus Ltd, Steelway Alliance Ltd, Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, The Cyprus Phassouri Estates Ltd, Christos Tsimon, Nafsika Tsimon, Julia Justine Jane Woods, Eleni Pavlikka Bourdouvali, Georgios Bourdouvalis, Nikolina Bourdouvali, Christos Christofi, Elisavet Christofi, Clearlining Ltd, Dtek Holding Ltd, Dtek Trading Ltd, Agrippinoulla Fragkoudi, Dimitrios Fragkoudis, Frontal Investments Ltd, Costas Gavrielides, Eleni Harou, Theodora Hasapopoullou, Gladys Iasonos, Georgios Iasonos, George Karkousi, Lend & Seaserve Ltd, Michail P. Michailidis Ltd, Michalakis Michaelides, Rena Michael Michaelidou, Andros Nicolaides, Melina Nicolaides, Ero Nicolaidou, Aris Panagiotopoulos, Nikolitsa Panagiotopoulou, Alexandros Rodopoulos, Seatec Marine Services Ltd ja Marinos C. Soteriou – endi kanda kohtukulud, mis neil tekkisid nii esimese kohtuastme menetluses kui ka nendes kohtuasjades esitatud apellatsioonkaebuste lahendamisega seotud menetluses, ning mõista neilt välja Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Komisjoni ja Euroopa Keskpanga (EKP) kohtukulud samades menetlustes.**

6. **Jätta käesolevate apellatsioonkaebustega seotud Soome Vabariigi kohtukulud tema enda kanda.**

Allkirjad